

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

dla

**Dolnośląskiego Specjalnego
Ośrodka Szkolno – Wychowawczego nr 13
dla niewidomych i słabo widzących
im. Marii Grzegorzewskiej
ul. Kamiennogórska 16
we Wrocławiu**

SPIS TREŚCI

I. PODSTAWA PRAWNA.....	3
II. TERMINOLOGIA.....	5
III. POSTANOWIENIA OGÓLNE	8
IV. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ, WYNIKAJĄCE Z PRZEZNACZENIA, SPOSOBU UŻYTKOWANIA, PROWADZONEGO PROCESU TECHNOLOGICZNEGO, MAGAZYNOWANIA I WARUNKÓW TECHNICZNYCH OBIEKTU, W TYM ZAGROŻENIA WYBUCHEM.....	11
V. ZAPOBIEGANIE POWSTANIU POŻARU.....	23
VI. OKREŚLENIE WYPOSAŻENIA W WYMAGANE URZĄDZENIA PRZECIWPOŻAROWE I GAŚNICE ORAZ SPOSOBY PODDAWANIA ICH PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM.	31
VII. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO ZAGROŻENIA.....	43
VIII. SPOSOBY ZABEZPIECZENIA PRAC POD WZGLĘDEM POŻAROWYM.....	46
IX. WARUNKI I ORGANIZACJA EWAKUACJI LUDZI ORAZ PRAKTYCZNE SPOSOBY ICH SPRAWDZANIA	49
X. SPOSOBY ZAPOZNANIA UŻYTKOWNIKÓW BUDYNKU, W TYM ZATRUDNIONYCH PRACOWNIKÓW, Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI ORAZ TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI	61
XI. ZADANIA I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ DLA OSÓB BĘDĄCYCH STAŁYMI UŻYTKOWNIKAMI BUDYNKU.....	63
XII. ZAŁĄCZNIKI DO INSTRUKCJI	67

KLAUZULA ZATWIERDZAJĄCA INSTRUKCJĘ DO STOSOWANIA

Niniejszą Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego
dla
Dolnośląskiego Specjalnego
Ośrodka Szkolno – Wychowawczego nr 13
dla niewidomych i słabo widzących
im. Marii Grzegorzewskiej
przy ul. Kamiennogórskiej 16
we Wrocławiu

zatwierdzam i polecam stosować:

Wrocław, dnia

.....
*imię i nazwisko oraz stanowisko
osoby zatwierdzającej instrukcję*

.....
podpis osoby zatwierdzającej instrukcję

I. PODSTAWA PRAWNA

1. *Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej.*
2. *Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane.*
3. *Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej.*
4. *Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.*
5. *Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 lipca 2009 roku w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych*
6. *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.*
7. *PN-N-01256-1: 1992 - Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.*
8. *PN-N-01256-2: 1992 - Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.*
9. *PN-N-01256-5: 1998 – Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.*
10. *PN-EN 2:1998/A1:2006 Podział pożarów.*

II. TERMINOLOGIA

Strefa pożarowa - rozumie się przez to przestrzeń wydzieloną w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni.

Gęstość obciążenia ogniowego - jest to energia cieplna, wyrażona w MJ, która może powstać przy spaleniu się materiałów palnych składowanych, wytwarzanych, przerabianych lub transportowanych w sposób ciągły w pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku materiałów stałych, przypadająca na jednostkę powierzchni tego obiektu wyrażoną w m².

Gęstość obciążenia ogniowego Q_d w MJ/m² należy obliczać według wzoru:

$$Q_d = \frac{\sum_{i=1}^n (Q_{ci} * G_i)}{F}$$

w którym:

n - liczba rodzajów materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku,

G_i - masa poszczególnych materiałów, kg,

Q_{ci} - ciepło spalania poszczególnych materiałów, MJ/kg,

F - powierzchnia rzutu poziomego pomieszczenia, strefy pożarowej lub składowiska, m².

Przedstawiony sposób obliczania gęstości obciążenia ogniowego **nie dotyczy**:

- spalania cieczy i gazów palnych znajdujących się w wolnostojących, na zewnątrz budynków, zbiornikach i urządzeniach technologicznych,
- spalania się stałych materiałów palnych znajdujących się w zlokalizowanych na zewnątrz budynków zamkniętych silosach lub zasobnikach wykonanych z materiałów niepalnych (silosy zbożowe, zasobniki pyłu węglowego, mąki, tworzyw sztucznych itp.),
- spalania się materiałów palnych w zasobnikach, pojemnikach i innych opakowaniach ognioodpornych, znajdujących się w budynkach

Materiały niebezpieczne pożarowo - rozumie się przez to ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55°C, gazy palne, ciała stałe wytwarzające w zetknięciu z wodą lub parą wodną gazy palne, ciała stałe zapalające się samorzutnie w powietrzu, materiały wybuchowe i pirotechniczne, ciała stałe palne utleniające o temperaturze rozkładu poniżej 21°C, ciała stałe jednorodne o temperaturze samozapalenia poniżej 200°C oraz materiały mające skłonności do samozapalenia.

Prace niebezpiecznych pożarowo - rozumie się przez to prace, których prowadzenie może powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu.

Ocena zagrożenia wybuchem - obejmuje wskazanie pomieszczeń zagrożonych wybuchem, wyznaczenie w pomieszczeniach i przestrzeniach zewnętrznych odpowiednich stref zagrożenia wybuchem oraz wskazanie czynników mogących w nich zainicjować zapłon.

Strefa zagrożenia wybuchem – rozumie się przez to przestrzeń, w której może występować mieszanina substancji palnych z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu zawartym między dolną i górną granicą wybuchowości. **Klasyfikacja stref i przestrzeni zewnętrznych zagrożenia wybuchem wg** Dz. U. nr 80 poz. 563 i PN-EN 1127-1: 2001. Atmosfery wybuchowe. Zapobieganie wybuchowi i ochrona przed wybuchem.

Techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego - rozumie się przez to urządzenia, sprzęt, instalacje i rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów.

Teren przyległy - rozumie się przez to pas terenu wokół obiektu o szerokości równej minimalnej dopuszczalnej odległości od innych obiektów ze względu na wymagania ochrony przeciwpożarowej, określone w przepisach techniczno – budowlanych.

Urządzeniach przeciwpożarowe – rozumie się przez to urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków w obiektach, w których lub przy których są zainstalowane, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, systemy sygnalizacji pożarowej, dźwiękowe systemy ostrzegawcze, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty, zawory hydrantowe 52, przeciwpożarowe kłapy odcinające, urządzenia oddymiające oraz drzwi i bramy przeciwpożarowe, o ile są wyposażone w systemy sterowania.

Odpowiednie warunki ewakuacji - rozumie się przez to zespół przedsięwzięć oraz środków technicznych, zapewniający możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Zagrożenie wybuchem - rozumie się przez to możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon (iskra, łuk elektryczny lub przekroczenie temperatury

samozapalenia) wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia.

Instalacji wodociągowa przeciwpożarowej - rozumie się przez to instalację wodociągową nawodnioną lub suchą, zasilaną ze źródła wody, zainstalowaną wewnątrz budynku, z której za pomocą hydrantów wewnętrznych lub zaworów hydrantowych pobiera się wodę do gaszenia pożaru.

III. POSTANOWIENIA OGÓLNE

CEL I PRZEDMIOT INSTRUKCJI

- Celem niniejszej instrukcji jest ustalenie wymagań ochrony przeciwpożarowej w zakresie organizacyjnym, technicznym i porządkowym, jakie należy uwzględnić w czasie eksploatacji budynku Dolnośląskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego nr 13 dla niewidomych i słabo widzących we Wrocławiu, zwanego dalej **DSOSW nr 13**. Obiekt zlokalizowany jest przy ul. Kamiennogórskiej 16 we Wrocławiu.
- Niniejsza instrukcja została opracowana na podstawie dokumentacji projektowej oraz informacji uzyskanych od przedstawiciela placówki oraz własnych obserwacji i spostrzeżeń.
- Postanowienia zawarte w niniejszej Instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych dotyczących ochrony ppoż. oraz innych przepisów i aktów normatywnych.

ZAKRES STOSOWANIA INSTRUKCJI

Instrukcja zawiera podstawowe wiadomości dotyczące przyczyn powstawania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, a także zasad zapobiegania tym zjawiskom oraz przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych w ww. zakresie.

Niniejsza *Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego* zwana dalej „Instrukcją”, określa:

- warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia budynku,
- zasady rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego, oraz zasady jego obsługi i użycia w czasie akcji gaśniczej,
- sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia,
- sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym,
- organizację i warunki ewakuacji,
- sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią instrukcji oraz przepisami przeciwpożarowymi,
- zadania i obowiązki użytkowników obiektów z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

DOSTĘPNOŚĆ INSTRUKCJI

- Instrukcja powinna znajdować się w miejscu dostępnym dla ekip ratowniczych.
- Obiekt zlokalizowany jest w obszarze chronionym Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej nr 7 Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu.

- a) Za realizację zadań określonych w niniejszej Instrukcji oraz za przestrzeganie podanych w niej zasad postępowania odpowiedzialni są wszyscy pracownicy w zakresie zgodnym z zawartymi w Instrukcji postanowieniami.
- b) Instrukcja obowiązuje wszystkich pracowników, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko.
- c) Ustalone w niniejszej Instrukcji zadania i obowiązki wchodzą w zakres podstawowych obowiązków pracowników w przedmiocie ochrony przeciwpożarowej i stanowią integralną część zakresu czynności.
- d) Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy DSOSW nr 13 przy ul. Kamiennogórskiej 16 we Wrocławiu potwierdzają własnoręcznym podpisem na oświadczeniu, które powinno być włączone do ich akt osobowych. Wzór oświadczenia stanowi **załącznik nr 1** do Instrukcji.
- e) Postanowienia Instrukcji obowiązują również pracowników przedsiębiorstw i firm wykonujących prace na terenie obiektu.
- f) Umowa o powierzenie prac musi zobowiązywać wykonawców do przestrzegania ustaleń wynikających z treści instrukcji. Wykonawcy ponadto zobowiązani są do zapoznania z treścią instrukcji swoich pracowników, którzy potwierdzą fakt przyjęcia do wiadomości jej postanowień własnoręcznym podpisem.
- g) Obowiązek zapoznania ww. osób z postanowieniami Instrukcji uwzględniającymi charakter ich działalności należy do osób, które zawierają umowy z obcymi firmami (osobami).
- h) Niniejsza Instrukcja nie zwalnia ww. osób od konieczności zapoznania się i przestrzegania wymagań ochrony przeciwpożarowej określonych w przepisach szczególnych, zarządzeniach wewnętrznych oraz zaleceniach upoważnionych organów kontrolnych.

Instrukcję należy sprawdzać/aktualizować co najmniej raz na dwa lata lub częściej, jeśli wynika to ze zmian sposobu użytkowania budynku, zmian technologicznych, zmian układu zagospodarowania pomieszczeń i innych zmian wpływających na warunki ochrony przeciwpożarowej. Fakt sprawdzenia/aktualizacji Instrukcji należy odnotować w karcie jej aktualizacji

KARTA AKTUALIZACJI INSTRUKCJI

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego dla Dolnośląskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego dla niewidomych i słabo widzących przy ul. Kamiennogórskiej 16 we Wrocławiu została zaktualizowana (sprawdzona).

1. Dnia 20 r.

.....
*imię i nazwisko oraz stanowisko
osoby aktualizującej instrukcję*

.....
podpis osoby aktualizującej instrukcję

2. Dnia 20 r.

.....
*imię i nazwisko oraz stanowisko
osoby aktualizującej instrukcję*

.....
podpis osoby aktualizującej instrukcję

3. Dnia 20 r.

.....
*imię i nazwisko oraz stanowisko
osoby aktualizującej instrukcję*

.....
podpis osoby aktualizującej instrukcję

IV. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ, WYNIKAJĄCE Z PRZEZNACZENIA, SPOSOBU UŻYTKOWANIA, PROWADZONEGO PROCESU TECHNOLOGICZNEGO, MAGAZYNOWANIA I WARUNKÓW TECHNICZNYCH OBIEKTU, W TYM ZAGROŻENIA WYBUCHEM.

ZAGOSPODAROWANIE

Rysunek nr 1. Widok terenu DSOSW.

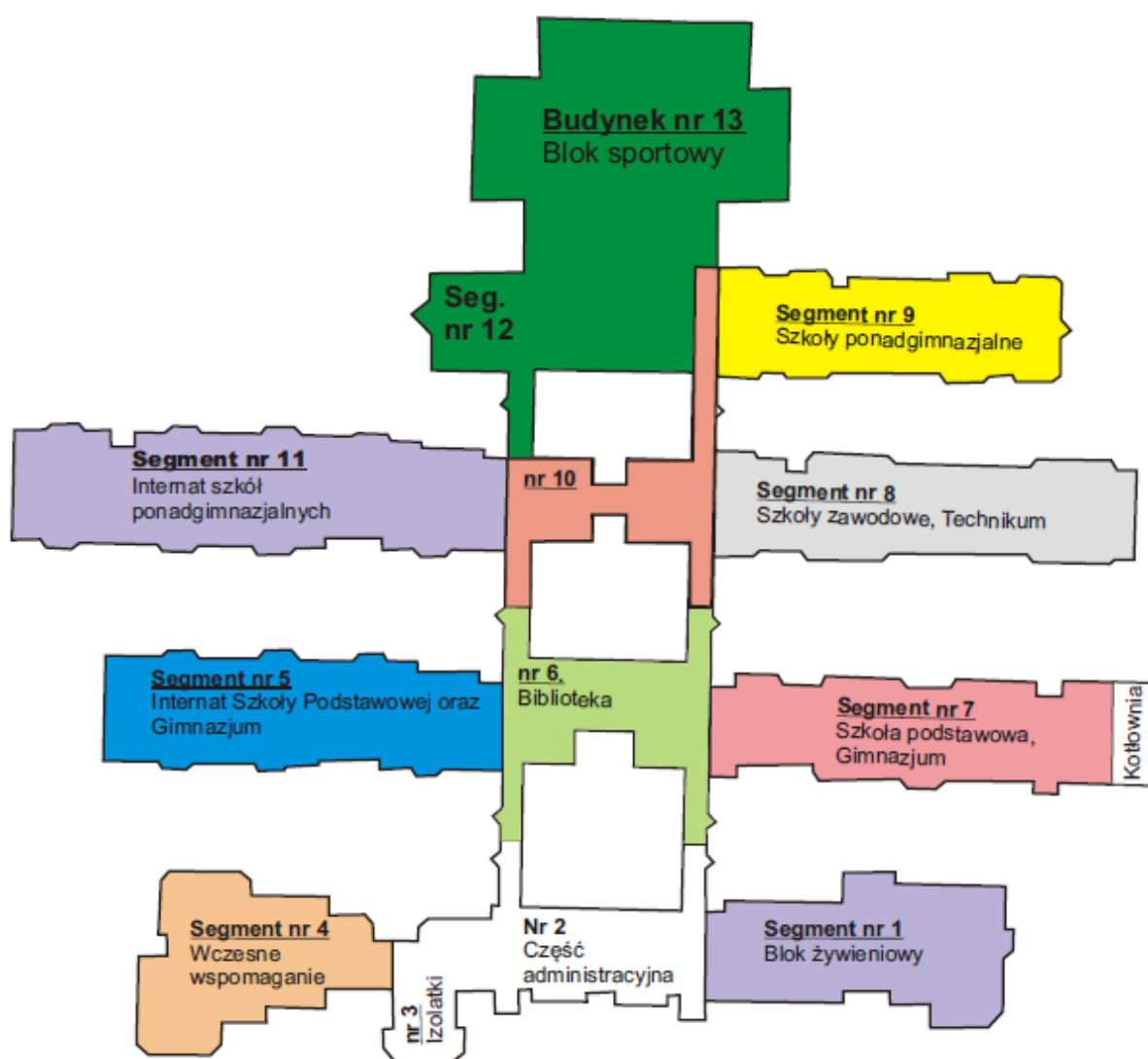
Na ogrodzonej działce DSOSW nr 13 znajduje się:

- Budynek ośrodka – budynek wielosegmentowy zagospodarowany na potrzeby osób niewidomych i niedowidzących. Obecnie w skład Ośrodka wchodzi następujące jednostki:
 - Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka Niewidomego i Słabowidzącego.
 - Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 122 dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących.

- Gimnazjum Specjalne Nr 60 dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących.
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Nr 16 dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących.
- Liceum Ogólnokształcące Specjalne Nr XXXII dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących.
- Technikum Specjalne Nr 17 dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących.
- Szkoła Policealna Specjalna Nr 18 dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących.
- Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

W budynku znajdują się ponadto:

- Zespół sportowo – rehabilitacyjny z basenem.
- Internaty dla dziewcząt i chłopców, mieszczące się segmentach dwukondygnacyjnych nr 7 i 11.
- Biblioteka z czytelnią.

Rysunek nr 2. Podział budynku wg oddziałów.

- Ogródek rekreacyjny dla Przedszkola.
- Budynek stacji trafo z garażem.
- Dwa zewnętrzne, ogrodzone boiska do gier zespołowych:
 - boisko do piłki nożnej,
 - boisko do koszykówki i siatkówki.
- Bieżnia oraz skocznia w dal.
- Boisko skoku wzwyż.
- Parking zlokalizowany przy elewacji wschodniej.

Zdjęcie nr 1. Widok basenu.

Zdjęcie nr 2. Widok sali gimnastycznej.

Zdjęcie nr 3. Widok boiska do piłki nożnej.

Zdjęcie nr 4. Widok boiska do koszykówki.

WYMIARY I KONSTRUKCJA

Zdjęcie nr 5. Widok obiektu DSOSW.

Budynek DSOSW – obiekt budowany etapami od 1996 r.; niepodpiwniczony, składający się z segmentów jedno lub dwukondygnacyjnych, połączonych łącznikami podłużnymi lub poprzecznymi. Budynek wykonany w technologii tradycyjnej – ściany murowane z pustaków ceramicznych, ławy i stopy fundamentowe: betonowe i żelbetowe. Dach w części płaskiej – stropodach wentylowany z prefabrykowanych płyt korytkowych, kryty papą termozgrzewalną. Dach w części stromej o spadku 100% i 67% na krokwiach drewnianych kryty dachówką.

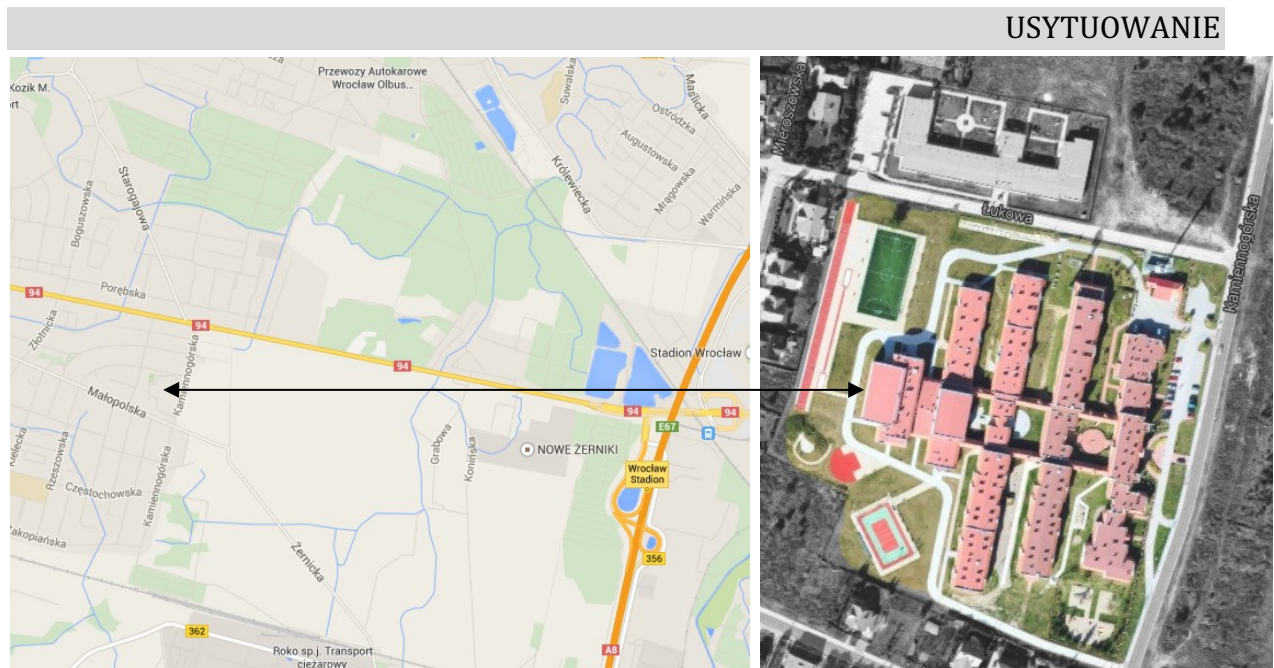
Segment	Liczba kondygnacji	Powierzchnia użytkowa [m ²]	Powierzchnia zabudowy [m ²]	Wysokość [m]	Kubatura [m ³]
1	1	brak danych	brak danych	do 4	brak danych
2/3	2	około 1100	bd	do 8	≈ 8800
4	1	około 600	bd	do 4	≈ 2400
5	2	około 1700	bd	do 6	≈ 10200
6	1	300,1	bd	do 4	≈ 1200
7	2	około 1620	bd	do 6	≈ 9700
8	1	862,3	991,0	3,28	≈ 3250
9	1	693,2	790,4	3,28	≈ 2600
10	1	454,9	616,7	3,54	≈ 2200
11	2	2077,7	1222,9	5,754	≈ 7000
12	1	około 200	bd	do 4	≈ 800
13	2	2942,35	bd	do 12	≈ 35 300

Zdjęcie nr 6. Widok elewacji zachodniej budynku nr 7.

Zdjęcie nr 7. Widok elewacji wschodniej budynku nr 8.

Rysunek nr 3. Lokalizacja obiektu DSOSW.

Budynek DSOSW nr 13 zlokalizowany jest przy ul. Kamiennogórskiej 16, w zachodniej części Wrocławia. W sąsiedztwie budynku nie występują duże budynki produkcyjno – magazynowe.

Budynek graniczy:

- od zachodu – budynki jednorodzinne ZLIV w odległości około 50 m, ul. Mioszewska,
- od północy – ul. Łukowa, budynek żłobka ZLII w odległości około 40 m,
- od wschodu - ul. Kamiennogórska, niezabudowane tereny zielone.
- od południa – budynki jednorodzinne ZL IV w odległości około 26 m, ul. Małopolska

**PRZEWIDYWANA MAKSYMALNA ILOŚĆ OSÓB PRZEBYWAJĄCYCH
W OBIEKCIE, NADZÓR:**

✓ Ilość uczniów uczących się:

Oddział		Liczba osób	W tym liczba osób niewidzących
Szkoła Podstawowa	Klasy 1 – 3	19	6
	Klasy 4 -6	27	4
Gimnazjum	Klasy 1 -3	40	10
Liceum		37	7
Technikum		36	5
Szkoła Zawodowa		39	10
Szkoła Policealna		13	1
Szkoła Przysposabiająca do pracy		5	2
ŁĄCZNIE:		216	45

Uczniowie przebywają na terenie szkoły do godziny 15:00.

✓ Ilość osób uczących się w internacie:

Oddział	Liczba osób	W tym liczba osób niewidzących	W tym liczba osób o ograniczonej zdolności ruchowej
Internat Szkoły Podstawowej oraz Gimnazjum	61	10	4
Internat Szkół Ponadgimnazjalnych	89	11	
ŁĄCZNIE:	150	21	4

Uczniowie przebywają na terenie Internatów od godziny 15:00

✓ Liczba osób zatrudnionych w DSOSW:

- Pedagodzy – 105 osób.
- Pracownicy administracyjni oraz zaplecza technicznego – 39 osób.

Ww. dane powinny być aktualizowane cykliczne, minimum raz w roku szkolnym.

- ✓ Na terenie budynku mogą przebywać osoby postronne. Ruch osób postronnych jest nadzorowany przez osobę pełniącą nadzór nad wchodzeniem i wychodzeniem z budynku np. rodzice/ krewni dzieci.
- ✓ Na terenie budynku mogą przebywać pracownicy firm wykonujących zlecone usługi.

✓ Osoby odpowiedzialne za nadzór:

- Wychowawcy pełniący dyżury w Internatach po godzinie 15:00:
- Osoba pełniąca dyżur w portierni

✓ Osoby, odpowiedzialne za obiekt:

.....
imię i nazwisko, telefon.

.....
imię i nazwisko, telefon.

KATEGORIA ZAGROŻENIA LUDZI

Z uwagi na sposób zagospodarowania, budynek zakwalifikowano do kategorii ludzi **ZL II**.

Sala gimnastyczna z uwagi na możliwość przebywania w niej ponad 50 osób równocześnie np. podczas apeli szkolnych stanowi pomieszczenie **ZL I**.

PODZIAŁ NA STREFY POŻAROWE I ODDZIELENIA PRZECIWPOŻAROWE

1. Zgodnie z udostępnioną dokumentacją:

- **Strefa nr 1** – strefa pożarowa ZL II o pow. 2279,77 m²- obejmująca zespół pomieszczeń sali gimnastycznej i basenu oraz segment nr 12.
- **Strefa nr 2** – strefa pożarowa PM $Q \leq 500 \text{ MJ/m}^2$, o pow. 634,73 m²- pomieszczenie techniczne techniki basenu.
- **Strefa pożarowa nr 3** – strefa pożarowa ZL II – obejmuje cały segment nr 11.
- **Strefa pożarowa nr 4** – strefa pożarowa ZL II – obejmuje segmenty 8,9,10
- **Strefa pożarowa nr 5** – strefa pożarowa ZL II z pomieszczeniami ZL III w części administracyjnej – obejmuje segmenty: 1, 2, 3, 4, 5, 6 oraz 7.

2. W budynku, w części sportowej, wydzielono ponadto rozdzielnię elektryczną o pow. 24,23 m².

3. Obiekt posiada kotłownię gazową, zasilaną gazem z sieci miejskiej, zlokalizowaną w segmencie nr 7.

GĘSTOŚĆ OBCIĄŻENIA OGNIOWEGO

Zgodnie z przeznaczeniem budynku, przewidywana gęstość obciążenia ogniowego pomieszczeń magazynowych oraz technicznych w budynku nie może przekroczyć $Q < 500 \text{ MJ/m}^2$.

ODPORNOŚĆ POŻAROWA BUDYNKU

Zgodnie z udostępnioną dokumentacją ustalono, że poszczególne segmenty posiadają następującą klasę odporności pożarowej:

Segment	Klasa odporności pożarowej
1	Brak danych
2/3	Brak danych
4	Brak danych
5	Brak danych
6	Brak danych
7	Brak danych
8	„D”
9	„D”
10	„D”
11	„C”
12	„C”
13	„C”

INSTALACJE I URZĄDZENIA TECHNICZNE.

Budynek posiada następujące

- urządzenia i instalacje użytkowe:
 - wodno – kanalizacyjną,
 - technologii wody basenowej,
 - elektryczną,
 - odgromową,
 - ogrzewania co z kotłowni gazowej, zasilanej gazem miejskim,
 - telefoniczną,
 - komputerową,
- urządzenia i instalacje przeciwpożarowe:
 - oświetlenia ewakuacyjnego
 - instalacja hydrantów wewnętrznych 25.,
 - system sygnalizacji pożaru (ROP, CZUJKI, Centrala)
 - przeciwpożarowe wyłącznik prądu,
 - oddymiania klatek schodowych.

PARAMETRY POŻAROWE WYSTĘPUJĄCYCH SUBSTANCJI PALNYCH,

Do materiałów palnych na terenie budynku zalicza się: elementy wyposażenia pomieszczeń (meble, dekoracje okien, materiały biurowe, itp), ubrania itp.

- **Drewno i płyty drewnopochodne** – palety drewniane, wystrój wnętrz. Temperatura zapalenia od 250 do 400 °C, w zależności od rodzaju, gatunku materiału i jego wilgotności.
- **Tkaniny** - używane w tekstyliach, ubraniach, dekoracjach, itp. Temperatura zapalenia tkanin bawełnianych 220 °C, tkanin lnianych i jedwabnych 300 °C. Tkaniny pochodzenia nieorganicznego (sztuczne), zapalają się powyżej 200 °C.
- **Tworzywa sztuczne** - używane w obudowach urządzeń, sprzętu elektronicznego, izolacjach kabli elektrycznych, artykułach AGD, itp. Temperatura zapalenia waha się od 200 do 400 °C. W czasie pożaru większość z nich topi się, tworząc krople. Dymy i gazy pożarowe powstałe w wyniku pirolizy i spalania są z reguły trujące, bądź drażniące. Szybkość palenia się tworzyw jest duża, ponieważ w warunkach pożaru zachowują się jak ciecze palne (spadające lub płynące palące się krople).
- **Papier** - używany w dokumentacji, książkach, kartonach, itp. Temperatura zapalenia waha się od 230 °C (np. papier gazetowy) do 300°C (tektura). Rozwój ognia jest ułatwiony w luźnych stosach papieru.
- **Skóra** - występuje w wyrobach obuwniczych i galanteryjnych, biurowych. Temperatura zapalenia wyrobów gumowych wynosi 340 °C, a skóry 400 °C. Podczas palenia się tych materiałów występują duże ilości dymów.

UZDATNIANIE WODY BASENOWEJ

1. Uzdatnianie wody basenowej składa się z następujących procesów: lampa UV, korekta pH, chlorowanie.
2. Korekta pH wody basenowej jest realizowana poprzez dozowanie kwasu siarkowego.
3. Dezynfekcja wody basenowej odbywa się przy pomocy 14,5% roztworu podchlorynu sodu.
4. Podstawowe wymagania stawiane wodzie basenowej – wartości zadane na sterowniku:
ANALYT
 - pH 7,1 – 7,5,
 - potencjał REDOX 750 do 770 mV,
 - wolny chlor: dla basenów 0,3 – 0,6 mg/ml.
5. Neutralizacja: nadtlenek wodoru lub trio siarczek sodu.
6. Wymagane wyposażenie i elementy ochronne: okulary, fartuch, kalosze, prysznic BHP.

WŁAŚCIWOŚCI SUSBTANCJI NIEBZEPICZNYCH UŻYWNAYCH W PROCESIE UZDATNIANIA WODY BASENOWEJ

- **Podchloryn sodu** – Substancja żrąca lub drażniąca lub niebezpieczna dla środowiska w zależności od stężenia aktywnego chloru. W roztworach zawierających powyżej 25% aktywnego chloru żrąca, niebezpieczna dla środowiska. W kontakcie z kwasami uwalnia toksyczne gazy. Powoduje oparzenia. Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne. W roztworach zawierających co najmniej 10% i poniżej 25% aktywnego Cl – żrąca. W kontakcie z kwasami uwalnia toksyczne gazy. Powoduje oparzenia. W roztworach zawierających co najmniej 5% i poniżej 10% aktywnego Cl – drażniąca. W kontakcie z kwasami uwalnia toksyczne gazy. Działa drażniąco na oczy i skórę. Więcej informacji w karcie charakterystyki substancji niebezpiecznej. Na terenie DSOSW nr 13 wykorzystywany jest max. w ilości do 30 kg.
- **Korektor PH ujemny - Kwas siarkowy rozcieńczony < 50%** - Substancja żrąca. W stężeniach Powoduje poważne oparzenia. Objawy zatrucia ostrego: w postaci mgły i dymów wywołuje ból, łzawienie oczu, oparzenie spojówek, rogówki, ból gardła, kaszel, odruchowe spłycenie oddechów i przyspieszenie oddychania, duszność, skurcz głośni, obrzęk krtani, skurcz oskrzeli, obrzęk płuc. Śmierć może nastąpić wskutek skurczu głośni. Skażenie skóry wywołuje oparzenie chemiczne, a stężony kwas siarkowy – również termiczne (reakcja egzotermiczna z wilgotną skórą). Skażenie oczu wywołuje oparzenie powiek, gałki ocznej i trwałe uszkodzenie. Drogą pokarmową wywołuje oparzenie jamy ustnej, gardła, przełyku; może nastąpić perforacja przełyku, żołądka, krwotok z przewodu pokarmowego, wstrząs. **Dawka śmiertelna wynosi 6-8 g.** Objawy zatrucia przewlekłego: przewlekłe zapalenie spojówek, krwawienie z nosa, przewlekłe zapalenie oskrzeli. Powtarzane narażenie skóry może wywołać owrzodzenie, zmiany w paznokciach, uszkodzenie szkliwa zębów. Następstwem przewlekłego narażenia na mgły kwasu siarkowego mogą być zmiany nowotworowe. Więcej informacji w karcie charakterystyki substancji niebezpiecznej. Na terenie DSOSW nr 13 wykorzystywany jest max. w ilości do 30 kg.

OCENA ZAGROŻENIA WYBUCHEM

Zgodnie z udostępnionymi informacjami w obiekcie DSOSW na terenie objętym niniejszym opracowaniem, nie występuje strefowe zagrożenie wybuchem ani pomieszczenia zagrożone wybuchem. Jednakże, obiekt ogrzewany jest z kotłowni gazowej, zasilanej gazem miejskim, w związku z powyższym ewentualne strefy zagrożenia wybuchem będą występowały wokół stacji redukcyjnej gazu, zgodnie z dokumentacją techniczną instalacji.

ZAOPATRZENIE WODNE DO ZEWNĘTRZNEGO GASZENIA POŻARU

- Zgodnie z wymaganiami przepisów wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru, z uwagi na kubaturę oraz powierzchnię wewnętrzną, wynosi $20 \text{ dm}^3/\text{s}$ i powinna być zapewniona, z co najmniej dwóch hydrantów o średnicy DN80.
- Każdy hydrant musi spełniać wymagania Polskich Norm oraz być zamontowany w odległości:
 - co najmniej 5m od ściany chronionego budynku,
 - najbliższy hydrant do 75m od chronionego budynku,
 - do 15m od zewnętrznej krawędzi jezdni, drogi lub ulicy.
- Źródło wody do zewnętrznego gaszenia pożarów stanowi 7 hydrantów zewnętrznych, nadziemnych DN80:
 - 4 szt. - zlokalizowanych na terenie działki DSOSW oraz
 - 2 szt. – zlokalizowane poza ogrodzeniem, od strony ul. Kamiennogórskiej.
 - 1 szt. – zlokalizowana po drugiej stronie ul. Kamiennogórskiej, naprzeciwko wejścia głównego.

Zdjęcie nr 8. Widok hydrantu zlokalizowanego w pobliżu kotłowni.

Zdjęcie nr 9. Widok hydrantu zlokalizowanego w pobliżu budynku nr 13.

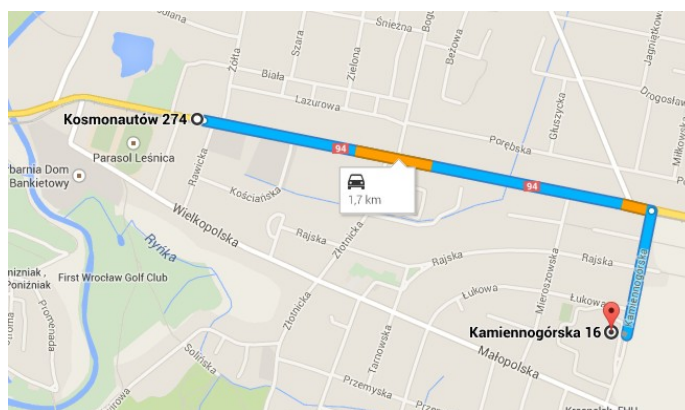

Rysunek nr 4. Lokalizacja hydrantów zewnętrznych.

- Budynek należy do grupy obiektów, do których wymagane jest doprowadzenie drogi pożarowej. Droga pożarowa powinna przebiegać wzdłuż dłuższego boku budynku na całej jego długości, bliższa krawędź drogi pożarowej musi być oddalona od ściany budynku o 5–15 m. Pomiędzy tą drogą i ścianą budynku nie mogą występować stałe elementy zagospodarowania terenu lub drzewa i krzewy o wysokości przekraczającej 3 m, uniemożliwiające dostęp do elewacji budynku za pomocą podnośników i drabin mechanicznych.
- Wjazd na teren DSOSW prowadzi od strony ul. Kamiennogórskiej przez dwie bramy wjazdowe. Obie bramy wjazdowe połączone są utwardzoną drogą biegnącą wokół obiektu na terenie wewnętrznym.

Zdjęcie nr 10. Widok na bramę wjazdową nr 1.

Rysunek nr 5. Dojazd z najbliższej JRG.

Rysunek nr 6. Lokalizacja bram wjazdowych.

Zdjęcie nr 11. Widok na parking od strony ul. Kamiennogórskiej

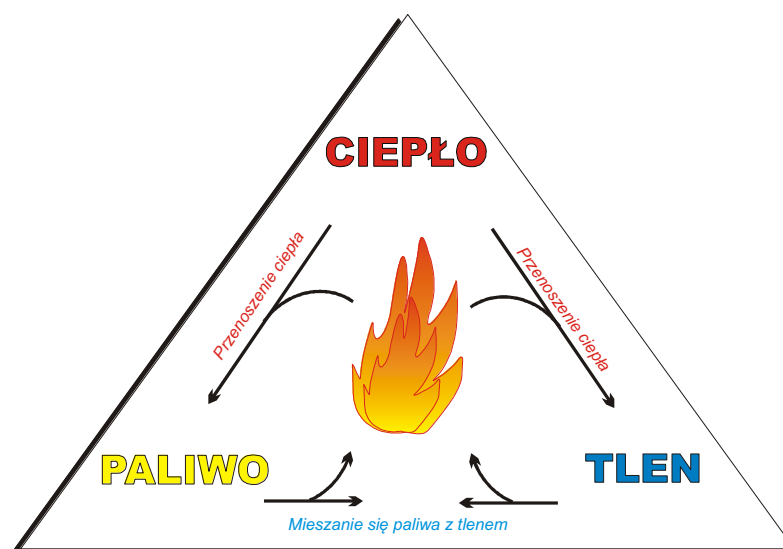

Zdjęcie nr 12. Widok bramy wjazdowej nr 2.

V. ZAPOBIEGANIE POWSTANIU POŻARU

DEFINICJA POŻARU

- ✓ **Pożar to** niekontrolowane zjawisko procesu spalania w miejscu do tego nieprzeznaczonym. Proces spalania związany jest ściśle z wzajemnym oddziaływaniem trzech czynników: materiału palnego, ciepła i utleniacza.
- ✓ **Powstanie pożaru** warunkuje obecność materiału palnego, dostęp powietrza, oraz źródło ognia. Usunięcie jednego z tych czynników wyklucza możliwość powstania pożaru, lub jego ugaszenie. „Trójkąt pożaru” wyjaśnia, że współistnienie (w odpowiednich proporcjach) tych trzech składników (w jednym czasie oraz w tym samym miejscu) – powoduje zapoczątkowanie i rozwój pożaru.

Rysunek nr 7. Trójkąt spalania.

- **Materiał palny** – materiał mogący występować w jednym z trzech stanów skupienia (stałym, ciekłym lub gazowym). Występujące w stanie stałym, mogą posiadać różne stopnie rozdrobnienia.
- **Utleniacz** – przeważającym czynnikiem w pożarach jest tlen atmosferyczny. Występuje w atmosferze w postaci gazu. Łatwo wchodzi w reakcje chemiczne z innymi pierwiastkami i związkami. W atmosferze ziemskiej występuje w 21%.
- **Ciepło** – jest czynnikiem niezbędnym do zapoczątkowania i podtrzymania procesu palenia. Umożliwia osiągnięcie przez materiał palny odpowiedniej temperatury, która warunkuje przebieg reakcji spalania.

Ciepło może się rozprzestrzeniać poprzez:

- a) unoszenie (przemieszczanie za pośrednictwem cząstek nagrzanego powietrza),
- b) przewodzenie (poprzez nagrzewanie kolejnych części materiałów),
- c) promieniowanie (wszelkie promienniki wytwarzające w trakcie normalnej pracy ciepło).

Uwaga ! Proces spalania musi zostać zainicjowany (zapalenie, zapłon, samozapalenie).

POTENCJALNE PRZYCZYNY POŻARÓW W BUDYNKU

- Nieprzestrzeganie przez pracowników podstawowych przepisów ochrony przeciwpożarowej.
Np.:
 - Używanie łatwo zapalnych środków do czyszczenia i konserwacji pomieszczeń (np. podłóg, parkietów, wykładzin itp.).
 - Suszenie na urządzeniach grzewczych lub przechowywanie w ich pobliżu przedmiotów palnych oraz materiałów i substancji łatwo zapalnych.
- Nieprzestrzeganie instrukcji wewnętrznych w zakresie utrzymania ładu, porządku i czystości wewnątrz obiektu oraz na terenie przyległym do niego
- Celowe działanie człowieka.
- Nieprzestrzeganie przez osoby postronne podstawowych przepisów ochrony przeciwpożarowej
- Nieostrożność osób dorosłych oraz nieletnich w posługiwaniu się ogniem otwartym, w tym także palenie tytoniu w okolicy materiałów i substancji palnych.
- Wady urządzeń i instalacji elektrycznych, w szczególności: przewodów, urządzeń, oświetlenia, ładowarek do telefonu, komputerów itp.
- Nieprawidłowa eksploatacja urządzeń i instalacji elektrycznych. Użytkowanie prowizorycznie wykonanej instalacji elektrycznej. Użytkowanie uszkodzonych odbiorników energii elektrycznej, gniazdek, itp.
- Przeciążenie instalacji wskutek przyłączenia do niej nadmiernej ilości odbiorników energii elektrycznej.
- Wady elektrycznych urządzeń grzewczych – grzejników elektrycznych, czajników, kuchenek.
- Nieprawidłowa eksploatacja elektrycznych urządzeń grzewczych.
- Wyładowania atmosferyczne.
- Brak właściwego dozoru oraz zabezpieczenia technicznego lub nieostrożność podczas wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo (np. spawania, lutowania, cięcia metali, opalania farby itp.). Nieprzestrzeganie zaleceń producenta w zakresie użytkowania elektrycznych urządzeń grzewczych.
- Stosowanie materiałów palnych na osłony punktów świetlnych.

POTENCJALNE PRZYCZYNY POŻARÓW W SĄSIEDZTWIE BUDYNKU

TEREN PRZYLEGLY – PARKINGI.

- Celowe działanie człowieka.
- Nieostrożność osób dorosłych oraz nieletnich w posługiwaniu się ogniem otwartym, w tym także palenie tytoniu w okolicy materiałów i substancji palnych.
- Wyładowania atmosferyczne.
- Brak właściwego dozoru oraz zabezpieczenia technicznego lub nieostrożność podczas wykonywania zewnętrznych prac niebezpiecznych pożarowo (np. spawania, lutowania, cięcia metali, opalania farby itp.)
- Wady środków transportu zaparkowanych w sąsiedztwie budynku.
- Nieprawidłowa eksploatacja środków transportu.

CZYNNOŚCI ZABRONIONE ZE WZGLĘDU NA BEZPIECZEŃSTWO POŻAROWE

- Używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących spowodować zapłon w miejscach występowania materiałów palnych.
- Prowadzenie prac pożarowo – niebezpiecznych w sposób niezgodny z zasadami.
- **Przekraczanie dopuszczalnej wartości obciążenia ogniowego ponad wartość 500 MJ/m².**
- Użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta lub niepoddawanych okresowym kontrolom.
- Rozgrzewanie smoły i innych materiałów za pomocą otwartego ognia w odległości mniejszej niż 5 m od budynku.
- Rozpalanie ognisk lub wysypywanie gorącego popiołu w miejscu umożliwiającym zapalenie materiałów palnych oraz w odległości mniejszej niż 10 m od budynku.
- Użytkowanie elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta oraz samowolne użytkowanie urządzeń grzewczych celem dogrzania pomieszczeń.
- Dokonywanie wszelkich napraw urządzeń i instalacji elektrycznej przez osoby nieposiadające odpowiednich uprawnień.
- Przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wnętrza z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
 - urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100 °C,

- przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V.
- Przeciążanie i prowizoryczne podłączanie urządzeń elektrycznych, w szczególności podłączanie kilku odbiorników do jednego gniazda.
- Stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości, co najmniej 0,05 m od żarówki.
- Instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak wyłączniki i gniazda wtykowe bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem, a także umieszczanie na przewodach instalacji elektrycznej jakichkolwiek materiałów palnych, takich jak papier, folia.
- Zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie.
- Stosowanie, jako elementów wykończenia wnętrz materiałów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiących.
- Uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do gaśnic, hydrantów wewnętrznych, wyjść ewakuacyjnych, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego.
- Używanie gaśnic do celów niezwiązanych z ochroną przeciwpożarową.
- Przechowywanie szmat nasączonych substancjami łatwo zapalnymi, ulegającymi samonagrzewaniu, takimi jak olej lniany.
- Używanie i przechowywanie materiałów niebezpiecznych pożarowo w niedozwolonej ilości w miejscach do tego nieprzeznaczonych oraz ogólnie dostępnych.
- Przelewanie paliwa wewnątrz budynku.

Materiały niebezpieczne pożarowo to:

ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55°C, gazy palne, ciała stałe wytwarzające w zetknięciu z wodą lub parą wodną gazy palne, ciała stałe zapalające się samorzutnie w powietrzu, ciała stałe jednorodne o temperaturze samozapalenia poniżej 200° C oraz materiały mające skłonność do samozapalenia, materiały wybuchowe i pirotechniczne.

W budynku należy:

- 1) Umieścić w miejscach i pomieszczeniach ogólnie dostępnych wykazy telefonów alarmowych oraz instrukcję ogólną postępowania na wypadek pożaru, instrukcję ogólną bezpieczeństwa pożarowego.
- 2) Zgodnie z aktualnie obowiązującymi Polskimi Normami oznakować:
 - drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji,
 - lokalizację przeciwpożarowych wyłączników prądu, ręcznych ostrzegaczy pożarowych, przycisków uruchamiania klap dymowych,
 - miejsca, w których znajduje się podręczny sprzęt gaśniczy, hydranty wewnętrzne, główny zawór wody i gazu, substancje niebezpieczne.
- 3) Wprowadzić całkowity zakaz palenia.
- 4) Niezwłocznie usuwać wszelkie zgłoszone uszkodzenia i awarie instalacji elektrycznej.
- 5) Zlecać kontrole instalacji lub wykonywać czynności zgodnie z poniższą tabelą:

Tabela nr 1.

L.p.	Nazwa urządzenia / instalacji	Typ badań / rodzaj czynności	Czasookres	Przeprowadzający
1.	Gaśnice	Okresowy przegląd i konserwacja	raz w roku	Wyspecjalizowana firma
		Naprawy doraźne	Po każdym użyciu lub w wypadku uszkodzenia gaśnicy	
		Sprawdzenie węży stanowiących wyposażenie hydrantów na ciśnienie wewnętrzne	raz na 5 lat	
2.	Instalacje i urządzenia elektryczne o Uzn do 1kV	Badania instalacji elektrycznej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów.	raz na 5 lat	Wyspecjalizowana firma
		przeciwpożarowego wyłącznika prądu oraz oświetlenia ewakuacyjnego zgodnie z PN	co najmniej raz w roku	
3.	Hydranty zewnętrzne	Przegląd i konserwacja: - Sprawdzenie stanu technicznego hydrantu zewnętrznego, - Sprawdzenie otwarcia zasuw, - Dokonanie pomiaru wydajności nominalnej i ciśnienia na zaworze hydrantu zewnętrznego	co najmniej raz w roku	Wyspecjalizowana firma
3.	Urządzenia oddymiające	czynności kontrolno – serwisowe elementów systemu wentylacji pożarowej	co najmniej raz w roku	Wyspecjalizowana firma
4.	Drzwi przeciwpożarowe	Przegląd stanu technicznego	Raz w roku. Natychmiastowe usunięcie usterki w przypadku jej stwierdzenia.	Technik obiektu lub wyspecjalizowana firma

L.p.	Nazwa urządzenia / instalacji	Typ badań / rodzaj czynności	Czasookres	Przeprowadzający
5.	System Sygnalizacji Pożaru	(zakres czynności zgodnie z CEN/TS 54-14:2004 Specyfikacja Techniczna. Systemy sygnalizacji pożarowej. Część 14. Wytyczne planowania, projektowania, instalowania, odbioru, eksploatacji i konserwacji.)		
		Sprawdzenie czy: 1) czy każda centrala, tablica i panel wskazują stan dozoru lub, czy każde odchylenie od stanu dozoru jest odnotowane w książce pracy i, czy we właściwy sposób została zawiadomiona firma prowadząca konserwację; 2) czy przy każdym alarmie zarejestrowanym od poprzedniego dnia podjęto odpowiednie działania; 3) czy, jeżeli instalacja była wyłączona, sprawdzana lub wyciszona, to została przywrócona do stanu dozoru. Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce pracy i możliwie szybko usunięta.	Codziennie	Zapewnia właściciel lub użytkownik
		1) przeprowadzenie próbnego rozruchu każdego awaryjnego zespołu prądotwórczego, który powinien spełniać wymagania 6.8.3 oraz sprawdzenie zapasu paliwa i – w razie potrzeby – jego uzupełnienie; 2) sprawdzenie czy zapasy papieru, tuszu lub taśmy dla każdej drukarki były wystarczające; 3) przeprowadzenie testu wskaźników, i odnotowanie każdego faktu niesprawności jakiegoś wskaźnika. Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce pracy i możliwie szybko usunięta.	Co najmniej raz w miesiącu	Zapewnia właściciel lub użytkownik
		1) sprawdzenie wszystkie zapisy w książce pracy i podjęcie niezbędnych działań, aby doprowadzić do prawidłowej pracy instalacji; 2) spowodowanie zadziałania co najmniej jednej czujki lub ręcznego ostrzegacza pożarowego w każdej strefie w celu sprawdzenia, czy centrala sygnalizacji pożarowej prawidłowo odbiera i wyświetla określone sygnały, emituje alarm akustyczny oraz uruchamia wszystkie inne urządzenia ostrzegawcze i pomocnicze; UWAGA: Należy zastosować takie metody, które zapewnią, że nie dojdzie do niepożądanych zdarzeń, jak np. uwolnienie środka gaśniczego. 3) sprawdzenie, czy monitoring uszkodzeń centrali sygnalizacji pożarowej funkcjonuje prawidłowo; 4) sprawdzenie zdolności centrali sygnalizacji pożarowej do uaktywnienia wszystkich trzymaków i zwalników drzwi; 6) przeprowadzenie wszystkich innych kontroli i prób określonych przez wykonawcę, dostawcę	Co najmniej raz na kwartał	Specjalista

		lub producenta; 7) dokonanie rozpoznania, czy w budynku nastąpiły jakieś zmiany budowlane lub w jego przeznaczeniu, które mogły wpłynąć na rozmieszczenie czujek i ręcznych ostrzegaczy pożarowych oraz sygnalizatorów akustycznych i – jeżeli tak – dokonanie stosownych oględzin. Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce pracy i możliwie szybko usunięta.		
		1) przeprowadzenie prób zalecanych dla obsługi codziennej, miesięcznej i kwartalnej; 2) sprawdzenie każdej czujki na poprawność działania zgodnie z zaleceniami producenta; UWAGA: Chociaż każda czujka powinna być sprawdzona raz w roku, dopuszcza się sprawdzanie kolejnych 25 % czujek przy kolejnej kontroli kwartalnej. 3) Sprawdzenie każdego ROP zgodnie z DTR producenta. 4) sprawdzenie zdolności centrali sygnalizacji pożarowej do uaktywniania wszystkich funkcji pomocniczych; UWAGA: Należy zastosować takie metody, które zapewnią, że nie dojdzie do niepożądanych zdarzeń, jak np. uwolnienie środka gaśniczego. 5) sprawdzenie wzrokowe, czy wszystkie połączenia kablowe i sprzęt są sprawne, nieuszkodzone i odpowiednio zabezpieczone; 6) dokonanie oględzin, w celu ustalenia, czy w budynku nastąpiły jakieś zmiany budowlane lub w jego przeznaczeniu, które mogły wpłynąć na rozmieszczenie czujek i ręcznych ostrzegaczy pożarowych oraz sygnalizatorów akustycznych. Oględziny powinny także potwierdzić, czy pod każdą czujką jest utrzymana wolna przestrzeń, co najmniej 0,5 m we wszystkich kierunkach i, czy wszystkie ręczne ostrzegacze pożarowe są dostępne, i widoczne. 6) sprawdzenie i przeprowadzenie próby wszystkich baterii akumulatorów. Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce pracy i możliwie szybko usunięta.	Co najmniej raz w roku	Specjalista

6.	Instalacje piorunochronne	Oględziny (sprawdzenie stanu technicznego przewodów, zwodów, złącz pomiarowych) – w ramach rocznego przeglądu obiektu budowlanego	raz w roku	W ramach rocznego przeglądu obiektu budowlanego
		Badanie okresowe: oględziny części nadziemnej, sprawdzenie ciągłości połączeń części nadziemnej, pomiar rezystancji uziomów	1 raz na 6 lat	Wyspecjalizowana firma
7.	Hydranty wewnętrzne	Sprawdzenie kompletności wyposażenia, pomiar ciśnienia i wydajności hydrantów. Pomiary powinny spełniać wymagania PN-EN 671-3 ustanowionej przez PKN z dn. 18.02.2002r.	nie rzadziej niż raz w roku	Wyspecjalizowana firma
		Węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze,	co najmniej raz na 5 lat	
8.	Instalacje kominowo – spalinowe i wentylacyjne	suwanie zanieczyszczeń z przewodów spalinowych i kominowych należy wykonywać: - od palenisk opalanych paliwem gazowym	co najmniej raz 2 razy w roku.	Wyspecjalizowana firma
		- z przewodów wentylacyjnych	co najmniej raz w roku	

VI. OKREŚLENIE WYPOSAŻENIA W WYMAGANE URZĄDZENIA PRZECIWPÓŻAROWE I GAŚNICE ORAZ SPOSOBY PODDAWANIA ICH PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM

1. **Urządzeniach przeciwpożarowe** — należy przez to rozumieć urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do zapobiegania powstaniu, wykrywania, zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia inertyzujące, urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej, w tym urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe, hydranty zewnętrzne, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe kłapy odcinające, urządzenia oddymiające, urządzenia zabezpieczające przed powstaniem wybuchu i ograniczające jego skutki, kurtyny dymowe oraz drzwi, bramy przeciwpożarowe i inne zamknięcia przeciwpożarowe, jeżeli są wyposażone w systemy sterowania, przeciwpożarowe wyłączniki prądu oraz dźwigi dla ekip ratowniczych;
2. Urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie powinny być wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, a warunkiem dopuszczenia do ich użytkowania jest przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działania.
3. Urządzenia przeciwpożarowe oraz gaśnice przenośne i przewożne, zwane dalej „gaśnicami”, powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, zgodnie z zasadami i w sposób określony w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w dokumentacji techniczno-ruchowej oraz w instrukcjach obsługi, opracowanych przez producentów.
4. **Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach ustalonych przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.**

PRZECIWPOŻAROWY WYŁĄCZNIK PRĄDU

- **Przeciwpożarowy wyłącznik prądu** powinien być umieszczony w pobliżu głównego wejścia do obiektu lub złącza i odpowiednio oznakowany. Sprzed wyłącznika prądu zasilane są wszystkie obwody, zasilające instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru. Odcięcie dopływu prądu przeciwpożarowym wyłącznikiem nie może powodować samoczynnego załączenia drugiego źródła energii elektrycznej, z wyjątkiem źródła zasilającego oświetlenie awaryjne. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu należy stosować w strefach pożarowych o kubaturze przekraczającej 1.000 m³.
- Budynek posiada przeciwpożarowe wyłączniki prądu w obiekcie:
 - Segment nr 9: przeciwpożarowy wyłącznik prądu w przedsionku, przy wyjściu ewakuacyjnym.
 - Segment nr 10: przeciwpożarowy wyłącznik prądu na zewnątrz, przy wyjściu ewakuacyjnym.
 - Segment nr 13: przeciwpożarowy wyłącznik prądu w przedsionku, przy wejściu od strony segmentu nr 9.
- Przegląd przeciwpożarowych wyłączników prądu zgodnie z obowiązującymi przepisami.

INSTALACJA OŚWIETLENIA AWARYJNEGO

Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne należy stosować na drogach ewakuacyjnych, oświetlonych wyłącznie światłem sztucznym.

INSTALACJA ODDYMIANIA

Klatki schodowe w częściach dwukondygnacyjnych zostały wyposażone w instalacje usuwania dymu, która jest uruchamiana ręcznie – za pomocą ręcznych przycisków uruchamiania klap dymowych zlokalizowanych na poszczególnych kondygnacjach lub poprzez instalację wykrywania dymu - czujki.

Zdjęcie nr 13. Widok okna oddymiającego na klatce schodowej w budynku nr 2.

Zdjęcie nr 14. Widok klapy oddymiającej w klatce schodowej.

Zdjęcie nr 15 oraz nr 16. Widok centrali systemu oddymiania.

SYSTEM SYGNALIZACJI POŻARU

Budynek wyposażono w system sygnalizacji pożaru, obejmujący urządzenia sygnalizacyjno – alarmowe, służące do samoczynnego wykrywania i przekazywania informacji o pożarze, a także urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych. Centrala sygnalizacji pożarowej zlokalizowana przy wejściu głównym do obiektu w pomieszczeniu portierni. System sygnalizacji pożaru nie jest połączony ze strażą pożarną.

Zdjęcie 17. Widok Centrali sygnalizacji pożarowej.

Zdjęcie 18. Widok Ręcznego ostrzegacza pożarowego.

HYDRANTY WEWNĘTRZNE

1. Instalacja w obiekcie

Obiekt został wyposażony w instalację hydrantów wewnętrznych Ø 25 – łącznie 28 szt.

- Budynek nr 2: 4 szt.
 - Parter: 2 szt. - po jednej na każdej klatce schodowej.
 - Piętro: 2 szt. - po jednej na każdej klatce schodowej.
- Budynek nr 4: 2 szt. hydrantów
 - 1 szt. przy wyjściu ewakuacyjnym od strony ul. Kamiennogórskiej.
 - 1 szt. przy wyjściu ewakuacyjnym, naprzeciwko pokoju wychowawców, od strony planu wewnętrznego.
- Budynek nr 5: 3 szt.
 - Parter: 2 szt. na korytarzu.
 - Piętro: 1 szt. na korytarzu, pomiędzy zespołami mieszkalnymi, bliżej klatki schodowej nr 1.
- Budynek nr 7: 4 szt.
 - Parter: 2 szt – po jednej na dwóch klatkach schodowych.
 - Piętro: 2 szt – po jednej na dwóch klatkach schodowych.
- Budynek nr 8: 2 szt. na korytarzu przed przedsionkami przy wyjściach ewakuacyjnych z budynku.
- Budynek nr 9: 2 szt. na korytarzu przed przedsionkami przy wyjściach ewakuacyjnych z budynku.
- Budynek nr 10: 1 szt. zlokalizowana przy wyjściu ewakuacyjnym, przy warsztacie konserwatora.
- Budynek nr 11: 4 szt.
 - Parter: 2 szt. na korytarzu z czego 1 szt. pomiędzy wyjściem z klatki schodowej a wyjściem ewakuacyjnym, druga
 - Piętro: 2 szt. na korytarzu, z czego 1 szt. przy wyjściu do klatki schodowej oraz 1 szt. przy strefie rekreacyjnej.
- Budynek nr 13: 6 szt.
 - Parter: 3 szt. zlokalizowane przy wyjściach ewakuacyjnych.
 - Piętro: 3 szt. - Po jednej przy klatkach schodowych oraz 1 szt. na hali basenu.

Dokładna lokalizacja hydrantów wewnętrznych została zawarta w załącznikach graficznych.

2. Budowa

Wewnętrzna sieć hydrantowa jest zaliczana do stałych urządzeń gaśniczych wodnych. Sieć hydrantowa składa się z nawodnionych rur wodociągowych zakończonych zaworami hydrantowymi. Szafki hydrantowe należy umieścić na takiej wysokości aby zawór hydrantowy znajdował się 1,35m nad poziomem podłogi. Hydranty muszą zostać wyposażone w prądownice i wąż tłoczny. Nasada tłoczna zaworu powinna być skierowana w dół, w sposób zapewniający łatwe przyłączenie węża.

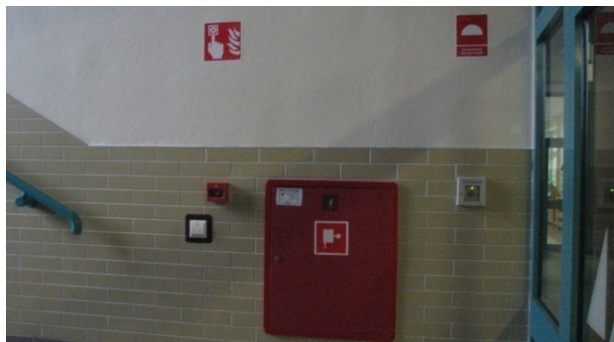

Zdjęcie nr 19. Widok przykładowego wyposażenie hydrantu wewnętrznego 25.

3. Konserwacja i przeglądy techniczne

- Zasady eksploatacji reguluje PN – EN 671-3. Hydranty wewnętrzne. Arkusz 3 – konserwacja hydrantów wewnętrznych z węzłem półsztywnym i hydrantów wewnętrznych z węzłem płasko składanym. Przeglądy i konserwacja powinny być wykonywane przez osobę posiadającą stosowne uprawnienia.
- Co 5 lat wszystkie węże powinny być poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalnie ciśnienie instalacji zgodnie z EN 671 -1 i/lub EN 671-2.
- Należy przechowywać trwałe zapisy o wszystkich przeglądach, kontrolach i testach. Zapis taki powinien zawierać:
 - miesiąc i rok przeglądu i testów,
 - wyniki testów,
 - wykaz i datę zainstalowania części zamiennych,
 - dodatkowe testy do wykonania, jeżeli są wymagane,

- datę (miesiąc i rok) następnego przeglądu i testów,
- wykaz wszystkich hydrantów wewnętrznych z wężem pólsztynowym i/lub płasko składanym.

Zdjęcie nr 20 oraz nr 21. Widok na hydranty wewnętrzne.

4. Instrukcja obsługi hydrantu 25

Rysunek nr 8.

1. Zasady rozmieszczenia oraz zasady obsługi i użycia gaśnic

Podręczny sprzęt gaśniczy przeznaczony jest do gaszenia pożarów w pierwszej fazie ich powstawania.

a) Przy rozmieszczaniu podręcznego sprzętu gaśniczego należy przestrzegać następujących zasad:

- Sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych przy wejściach i klatkach schodowych, przy przejściach, na korytarzach. W pomieszczeniach przy wyjściach na zewnątrz.
- Miejsca wyznaczone na sprzęt należy oznakować zgodnie z Polską Normą PN-92/N-01256/01.
- Do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości, co najmniej 1m.
- Sprzęt należy umieszczać w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki, miejsca silnie nasłonecznione),
- Odległość dojścia do sprzętu nie powinna być większa niż 30 m.

2kg / 3 dm³ środka gaśniczego na 100 m² powierzchni.

b) Rodzaj gaśnic dla obiektu należy dobierać uwzględniając zasady zawarte w poniższej tabeli:

GRUPA POŻARU	RODZAJ PALĄCEGO SIĘ MATERIAŁU I SPOSÓB JEGO SPALANIA	TYPY GAŚNIC SKUTECZNE PRZY GASZENIU OKREŚLONEJ GRUPY POŻARU
	Pożary ciał stałych pochodzenia organicznego, przy spalaniu których obok innych zjawisk powstaje zjawisko żarzenia np.: drewno, papier, węgiel, słoma, tworzywa sztuczne, tekstylia itp.	- gaśnice proszkowe z ładunkiem proszku gaśniczego ABC; - gaśnice płynowe; - gaśnice pianowe.
	Pożary cieczy palnych i substancji stałych topiących się wskutek ciepła wytwarzającego się podczas pożaru a następnie palących się tak jak ciecze palne np.: benzyna, tłuszcze, farby, oleje, smoła, rozcieńczalniki itp.	- gaśnice CO₂; - gaśnice proszkowe z ładunkiem proszku gaśniczego ABC; - gaśnice płynowe; - gaśnice pianowe.
	Pożary gazów palnych, np.: acetylen, butan, metan, propan, wodór, gaz ziemny i miejski.	- gaśnice proszkowe z ładunkiem proszku gaśniczego ABC; - gaśnice proszkowe z ładunkiem proszku gaśniczego BC.
	Pożary metali, np.: aluminium, sód, potas, lit, magnez i ich związki.	gaśnice proszkowe z ładunkiem proszku gaśniczego gaszącego metale (specjalne proszki gaśnicze)
	Pożary tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych.	gaśnice do gaszenia tłuszczów w urządzeniach kuchennych.

2. Podręczny sprzęt gaśniczy w obiekcie

Segment	Liczba kondygnacji	Powierzchnia użytkowa [m ²]	Minimalna ilość środka gaśniczego [kg]
2/3	2	około 1100	22
4	1	około 600	12
5	2	około 1700	34
6	1	300,1	8
7	2	około 1620	34
8	1	862,3	18
9	1	693,2	14
10	1	454,9	10
11	2	2077,7	42
12	1	około 200	4
13	2	2942,35	60

Zdjęcie nr 24. Widok gaśnic.

Ilość gaśnic GP 6 kg ABC i ich lokalizacja została zawarta w załącznikach graficznych.

3. Gaśnice proszkowe

Gaśnica ta przeznaczona jest do gaszenia pożarów z grup A, B, C i E albo B, C i E w zależności od rodzaju użytego proszku. Środkiem gaśniczym jest proszek wyrzucany za pomocą sprężonego gazu (dwutlenek węgla lub azot). Głównym składnikiem proszków gaśniczych są zwykle węglany lub fosforany sodu. Ponadto proszki typu ABC topią się i pienią w wysokiej temperaturze odcinając dopływ tlenu. Dodatkowo jeszcze występuje efekt tłumienia płomieni strumieniem niepalnego gazu, będącego nośnikiem proszku. Uruchamia się ją poprzez dźwignię zabezpieczającą. Należy trzymać ją w pozycji pionowej, ponieważ ze względu na swoją budowę syfonową tylko w takiej pozycji pracuje prawidłowo. Gaśnice proszkowe są szczególnie polecane do gaszenia pożarów w archiwach, bibliotekach itp. - wynika to z faktu nieniszczenia (niezamakania) gaszonych przedmiotów. Nie są zbyt wskazane do gaszenia urządzeń mechanicznych w ruchu, mogą spowodować ich zatarcie.

Sposób uruchomienia i zasada działania gaśnicy proszkowej GP- 6x:

- zabrać gaśnicę z miejsca usytuowania i podbiec w pobliże powstałego ognia;
- wyjąć zawleczkę;
- trzymając w ręku wężyk elastyczny skierować go w stronę ognia i nacisnąć dźwignię zaworu wylotowego;
- wydostający się strumień proszku skierować bezpośrednio na ogień (po obwodzie ku środkowi).

Uwaga! Podczas działania gaśnicy nie odwracać jej do góry dnem. Po każdorazowym uruchomieniu gaśnica musi być przekazana do napełnienia w specjalistycznym warsztacie.

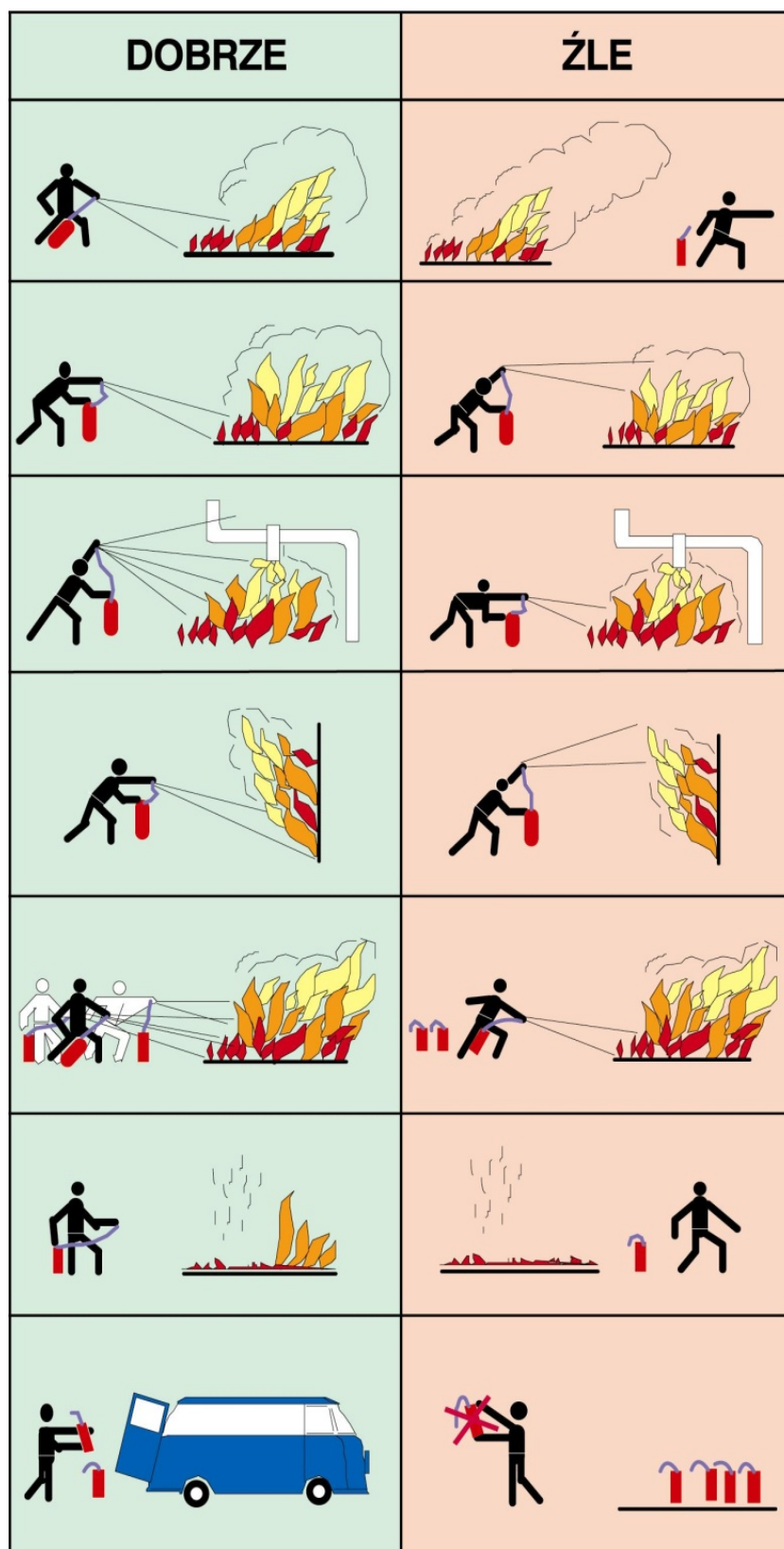
Gaśnicami proszkowymi występującymi w obiekcie możemy gasić materiały stałe (drewno, papier, tkaniny, tworzywa sztuczne), ciecze i gazy palne, urządzenia elektryczne pod napięciem do 1 000 V.

Rysunek nr 9. Instrukcja obsługi gaśnicy proszkowej

4. Zasady stosowania gaśnic

Podczas gaszenia pożarów przy użyciu gaśnic przenośnych należy przestrzegać zasad przedstawionych na poniższym rysunku:

1. Przy pożarach na otwartej przestrzeni do pożaru należy podchodzić zgodnie z kierunkiem wiatru. Nigdy pod wiatr!
2. Gaszenie materiałów palących się na płaskiej powierzchni należy zaczynać od brzegu.
3. Materiały kapiące i spływające po ścianie należy gasić od góry do dołu.
4. Palącą się pionową powierzchnię (np. ścianę) gaś od dołu do góry
5. Należy zapewnić wystarczającą ilość gaśnic – optymalnym jest by kilka gaśnic czekało w zapasie.
6. Należy dozorować pogorzelisko – istnieje możliwość ponownego rozpalenia się ognia.
7. Rozładowana gaśnica wymaga oznakowania. Nie należy jej odkładać na miejsce. Należy zlecić ponowne napełnienie.

Rysunek nr 10. Zasady używania gaśnicy.

Sposób poddawania przeglądom i czynnościom konserwacyjnym występujących w obiekcie gaśnic.

- Właściciel, zarządca lub użytkownik obiektów jest zobowiązany do utrzymywania gaśnic stanowiących wyposażenie obiektów w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej. Gaśnice znajdujące się na terenie obiektu powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z Polskimi Normami i instrukcją obsługi producenta, nie rzadziej niż raz w roku.
- Przeglądów i czynności konserwacyjnych powinien dokonywać serwis, posiadający stosowne uprawnienia.
- Gaśnice powinny być oznakowane za pomocą etykiet samoprzylepnych lub innej formy informacji, zawierającej dane:
 - nazwa autoryzowanego serwisu,
 - imię i nazwisko konserwatora,
 - data przeprowadzenia przeglądu,
 - data następnego przeglądu.

VII. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO ZAGROŻENIA

INSTRUKCJA ALARMOWA

W WYPADKU POWSTANIA POŻARU LUB INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA

I. ALARMOWANIE

1. W wypadku zauważenia pożaru lub innego zagrożenia należy:

- otworzyć najbliższe drzwi ewakuacyjne
- użyć ustalonego sygnału celem rozpoczęcia ewakuacji
- powiadomić osoby funkcyjne
- jak najszybciej zaalarmować:

STRAŻ POŻARNĄ - telefon Nr 998

2. Zachować spokój i nie dopuścić do paniki.

3. Po uzyskaniu telefonicznego połączenia wyraźnie podać:

- rodzaj występującego zagrożenia
- dokładny adres i nazwę obiektu,
- czy istnieje zagrożenie życia ludzi,
- odpowiedzieć wyraźnie na inne zadane przez dyżurnego pytania,
- numer telefonu wzywającego pomocy (imię i nazwisko).

U W A G A: *Odłożyć słuchawkę dopiero po potwierdzeniu, że straż pożarna przyjęła zgłoszenie. Odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie numeru.*

O zaistniałym zdarzeniu powiadomić:

<i>Funkcja</i>	<i>Imię i Nazwisko</i>	<i>Tel. kontakt.</i>

4. W razie potrzeby (nieszczęśliwy wypadek, awaria) alarmować:

POGOTOWIE RATUNKOWE tel. 999 lub 112

POGOTOWIE POLICJI tel. 997 lub 112

II. AKCJA RATOWNICZO-GAŚNICZA (obowiązki pracowników)

1. **Niezwłocznie otworzyć wszystkie drzwi ewakuacyjne i przystąpić do ewakuacji ludzi ze stref zagrożonych. W miarę występujących możliwości przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego, zgodnie z instrukcją umieszczoną na nim.**
2. **Do czasu przybycia straży pożarnej akcję ratowniczo-gaśniczą kieruje Dyrektor DSOSW lub wyznaczona przez niego osoba.**
3. **Po przybyciu jednostek Straży Pożarnej należy podporządkować się ich dowódcy i udzielić mu wszelkich żądanych informacji.**
4. **Każda osoba przystępująca do akcji powinna pamiętać, że:**
 - *w pierwszej kolejności należy przeprowadzić ratowanie zagrożonego życia ludzkiego,*
 - *nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem, płynów łatwopalnych i substancji chemicznych reagujących z wodą, np.: sól, potas, inne.***STOSOWAĆ GAŚNICE PROSZKOWE.**
 - *należy usunąć z zasięgu ognia wszystkie materiały palne, a w szczególności butle z gazami technicznymi, wytwornice acetylenowe, naczynia z płynami łatwopalnymi, cenne maszyny, urządzenia i ważne dokumenty,*
 - *nie wolno otwierać - bez konieczności drzwi i okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, ponieważ dopływ świeżego powietrza sprzyja rozwojowi pożaru,*
 - *szybkie i umiejętne zastosowanie środków gaśniczych umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.*

ZABEZPIECZENIE POGORZELISKA

Dyrektor DSOSW odpowiedzialny jest za przejęcie i zabezpieczenie pogorzeliska celem uniknięcia wtórnego pożaru lub nieszczęśliwego wypadku

III. AKCJA RATOWNICZA – MIEJSCOWE ZAGROŻENIE

1. **Niezwłocznie otworzyć wszystkie drzwi ewakuacyjne i przystąpić do ewakuacji ludzi ze stref zagrożonych. Nie należy dopuścić do paniki.**
2. **Jeżeli zagrożenie może się rozprzestrzenić lub uzyskano informację o podłożeniu ładunku wybuchowego, należy rozpocząć procedurę ewakuacji budynku, w taki sposób by nie dopuścić do powstania paniki.**
3. **Do czasu przybycia straży pożarnej akcją ratowniczą kieruje Dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba.**
4. **Po przybyciu jednostek Straży Pożarnej należy podporządkować się ich dowódcy i udzielić mu wszelkich żądanych informacji.**

Postępowania n wypadek otrzymania podejrzanej przesyłki

1. Nie otwierać przesyłki, umieścić ją w szczelnym worku plastikowym i szczelnie zamknąć. Paczki nie przemieszczać i pozostawić ją na miejscu.
2. Opuścić pomieszczenie i uniemożliwić wejście innym osobom. Dokładnie umyć ręce gorącą wodą i mydłem, nie dotykać twarzy.
3. Powiadomić dyrektora i osoby będące w bezpośrednim otoczeniu.
4. Powiadomić służby ratownicze.
5. Nie spożywać posiłków w zagrożonym pomieszczeniu
6. Sporządzić listę osób obecnych przy przyjmowaniu przesyłki dla Policji i służb medycznych
7. W przypadku otwarcia przesyłki: nie rozsypywać jej zawartości, nie przenosić, nie dotykać, nie wachać, zamknąć okna, przykryć rozsypaną substancję tym co jest pod ręką, opuścić pomieszczenie i zamknąć drzwi, nie wpuszczać innych osób, zdjąć ubranie i umieścić w worku plastikowym, dokładnie umyć ciało używając tylko mydła, stosować się do poleceń służb ratowniczych
8. W przypadku rozpylenia: opuścić zagrożone pomieszczenie, zamknąć drzwi, powiadomić dyrektora i osoby z bezpośredniego otoczenia, sporządzić listę osób, które były obecne w chwili przyjęcia przesyłki.

VIII. SPOSOBY ZABEZPIECZENIA PRAC POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

1. Prace niebezpieczne pożarowo to prace nieprzewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone poza wyznaczonym na stałe do tego celu miejscem, związane z użyciem otwartego ognia, takie jak:
 - spawanie,
 - cięcie przy użyciu palnika,
 - zgrzewanie,prorowadzone wewnątrz obiektów lub na przyległych do nich terenach oraz wszelkie prace remontowo – budowlane wykonywane w strefach zagrożenia wybuchem, co w przypadku obiektu w częściach biurowych, socjalno sanitarnych i produkcyjno – magazynowych oznacza prace związane ze stosowaniem cieczy, gazów i pyłów, które z powietrzem mogą utworzyć mieszaniny wybuchowe.
2. Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo wykonawca jest zobowiązany:
 - a. Ocenić zagrożenie pożarowe, miejsca, w którym te prace będą wykonywane.
 - b. Ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu nie dopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu.
 - c. Należy wyznaczyć osobę odpowiedzialną za zabezpieczenie miejsca po zakończonych pracach. Dokonywać sprawdzeń, co godzinę w tych miejscach. Kontrolowanie powinno odbywać się przez osiem godzin od chwili zakończenia prac.
 - d. Sporządzić protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac według **załącznika nr 2** do niniejszej instrukcji.
3. Rozpoczęcie prac niebezpiecznych pożarowo może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu przez wykonawcę pisemnego zezwolenia na ich przeprowadzenie, uzyskanego od osoby upoważnionej przez Właściciela lub Zarządcy. Wzór zezwolenia określa **załącznik nr 3** do niniejszej instrukcji.
4. Nie jest dopuszczalne jednoczesne wykonywanie prac z użyciem otwartego ognia, takich jak spawanie, cięcie, szlifowanie w pomieszczeniu, w którym wykonywane są prace powodujące wydzielanie gazów, par i pyłów substancji łatwopalnych, takie jak malowanie, klejenie, szlifowanie powierzchni drewnianych, zakładanie palnych izolacji.
5. W celu przygotowania pomieszczeń do prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych należy:
 - Usunąć z miejsca wykonywania prac materiały palne.

- Zabezpieczyć przed działaniem iskier te materiały i przedmioty palne, których usunięcie nie jest możliwe oraz przewody elektryczne w strefie oddziaływania ognia i iskier za pomocą blachy lub płyt gipsowych; w przypadku prac z wydzieleniem iskier mechanicznych lub spawania gazowego w promieniu 10 m, w przypadku spawania łukowego – przynajmniej w promieniu 20 m.
 - Uszczelnić przepusty instalacyjne w pobliżu miejsca prowadzenia prac przy użyciu materiałów niepalnych.
 - Przewietrzyć zbiorniki, pomieszczenia zamknięte i inne, osłonięte przestrzenie z gazów i par zalegających przy normalnym ich użytkowaniu.
 - Upewnić się, że w miejscu prowadzenia prac wcześniej nie były prowadzone prace powodujące utworzenie atmosfer wybuchowych gazów, par i pyłów palnych.
 - Zapewnić niezbędny sprzęt pomiarowy do pomiaru stężenia palnych gazów i par jeżeli są przewidziane prace z użyciem gazów lub lotnych cieczy palnych.
 - Sprawdzić przed przystąpieniem do prac, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego, wymagane minimum: gaśnica proszkowa 6 kg ABC, gaśnica śniegowa 5 kg CO₂, dwa koce gaśnicze,
 - Zapewnić drożność dróg ewakuacyjnych przez cały czas trwania prac.
6. Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo z użyciem palnych cieczy, gazów lub pyłów, tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe:
- Należy stale wentylować pomieszczenia, w których wydzielają się pary i gazy w celu zmniejszenie ich stężenia.
 - Jeżeli po przeprowadzeniu prac z użyciem substancji mogących utworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe w pomieszczeniu planowane są inne prace, ich przeprowadzenie jest możliwe tylko po dokonaniu pomiarów eksplozymetrycznych stężeń par lub gazów, które nie powinny przekraczać 10 % dolnej granicy wybuchowości (DGW).
7. Po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych w pomieszczeniach należy:
- Skontrolować, czy w miejscu prowadzenia prac i jego otoczeniu nie pozostały tłące się lub żarzące cząstki, czy nie powstały ogniska pożaru, zwłaszcza tlenia, które może być wywołane przez iskry wydzielone w czasie prac. Kontrolę należy przeprowadzić ponownie po upływie 4 godzin, a w przypadku szczególnie niebezpiecznych prac takich jak spawanie łukowe – także po 8 godzinach od momentu zakończenia prac.
 - Przy pracach spawalniczych na instalacji np. centralnego ogrzewania należy sprawdzić wszystkie pomieszczenia objęte tą instalacją.

- Dopilnować demontażu i odłączenia sprzętu elektrycznego od źródeł zasilania.
 - Usunąć z powierzchni podłogi, urządzeń grzewczych i kabli pozostałości palnych cieczy i pyłów.
 - Usunąć z miejsca prowadzenia prac puste pojemniki po substancjach pożarowo niebezpiecznych.
 - Szczelnie zamknąć pojemniki zawierające substancje mogące utworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe, w sposób uniemożliwiający ich wydostawanie się do otoczenia.
8. Prace niebezpieczne pożarowo mogą wykonywać jedynie osoby upoważnione, które posiadają odpowiednie kwalifikacje. Sprzęt używany do pracy powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru. Jeżeli do wykonania prac przewidziano stosowanie gazów w butlach, powinny one znajdować się na terenie obiektów wyłącznie w okresie wykonywania prac i być pod stałym nadzorem.
9. Ustalenia organizacyjne:
- całkowitą odpowiedzialność za zabezpieczenie pod względem pożarowym prowadzonych prac, ponosi wykonawca tych prac.
 - Zapis o odpowiedzialności wykonawcy za bezpieczne pod względem pożarowym prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo powinien znaleźć się w zezwoleniu na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo, a fakt przyjęcia do wiadomości przez wykonawcę tego zapisu powinien być potwierdzony czytelnym podpisem.

IX. WARUNKI I ORGANIZACJA EWAKUACJI LUDZI ORAZ PRAKTYCZNE SPOSOBY ICH SPRAWDZANIA

- Z pomieszczeń budynku należy zapewnić możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce na zewnątrz budynku drogami ewakuacyjnymi.
- Użytkowany budynek istniejący uznaje się za zagrażający życiu ludzi, gdy występujące w nim warunki techniczne nie zapewniają możliwości ewakuacji ludzi.

UWAGA!

Użytkowany budynek istniejący uznaje się za zagrażający życiu ludzi, gdy występujące w nim warunki techniczne nie zapewniają możliwości ewakuacji ludzi. Podstawą do uznania budynku za zagrażający życiu ludzi są w szczególności:

- 1) szerokość przejścia, dojścia lub wyjścia ewakuacyjnego albo biegu bądź spocznika klatki schodowej służącej ewakuacji, mniejsza o ponad jedną trzecią od określonej w przepisach techniczno-budowlanych;*
 - 2) długość przejścia lub dojścia ewakuacyjnego większa o ponad 100% od określonej w przepisach techniczno-budowlanych;*
 - 3) występowanie w pomieszczeniu strefy pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II albo na drodze ewakuacyjnej:*
 - a) okładziny sufitu lub sufitu podwieszonego z materiału łatwo zapalnego lub kapiącego pod wpływem ognia, bądź wykładziny podłogowej z materiału łatwo zapalnego,*
 - b) okładziny ściennej z materiału łatwo zapalnego na drodze ewakuacyjnej, jeżeli nie zapewniono dwóch kierunków ewakuacji;*
 - 4) niezabezpieczenie przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych, w sposób w nich określony;*
 - 6) brak wymaganego oświetlenia awaryjnego w odniesieniu do strefy pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II albo na drodze ewakuacyjnej prowadzącej z tej strefy na zewnątrz budynku.*
-

- Długości przebiegów ewakuacyjnych (od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku) nie mogą przekraczać :
 - Pomieszczenia PM – **100 m** z żadnego miejsca w pomieszczeniu, jeżeli $Q < 500 \text{ MJ/m}^2$.
 - Pomieszczenia ZL - **40 m** z żadnego miejsca w pomieszczeniu.
- Dopuszczalne długości dojść ewakuacyjnych (długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku) w strefach pożarowych określa poniższa tabela.

Rodzaj strefy pożarowej	Długość dojścia w m	
	przy jednym dojściu	przy co najmniej 2 dojściach ¹⁾
ZLI, ZL II	10	40
PM o gęstości obciążenia ogniowego $Q < 500 \text{ MJ/m}^2$ bez pomieszczenia zagrożonego wybuchem	60 ²⁾	100

²⁾ – przy czym nie więcej niż 20 m na poziomej drodze ewakuacyjnej.

Drogi ewakuacji poszczególnych części obiektu DSOSW:

- Segment nr 1 – sala jadalna – ewakuacja sali jadalnej prowadzi do segmentu nr 2/3, następnie korytarzem do **wyjścia ewakuacyjnego W2** i na zewnątrz budynku.
 - Segment nr 2/3
 - Oznaczenie wyjść ewakuacyjnych:
 - W1 – wyjście główne z budynku.
 - W2 – wyjście przy korytarzu nr 2.
 - W3 – wyjście przy korytarzu nr 1.
 - Parter:
 - Ewakuacja osób ze strefy izolatek prowadzi na korytarz następnie korytarzem do **wyjścia W3** i na zewnątrz budynku. Dwa pomieszczenia w tej części posiadają własne wyjścia ewakuacyjne prowadzące bezpośrednio na zewnątrz budynku.
 - Ewakuacja osób z pozostałych pomieszczeń prowadzi na korytarz, następnie korytarzem do **wyjścia W1** i na zewnątrz budynku.
 - Piętro:
 - Ewakuacja osób z gabinetów specjalistycznych prowadzi na korytarz, następnie korytarzem do **klatki schodowej nr 1**, klatką schodową na parter obiektu, korytarzem do **wyjścia W3** i na zewnątrz budynku.
- Alternatywnie: ewakuacja może prowadzić korytarzem do **wyjścia W1** i na zewnątrz budynku.

- Ewakuacja osób z pomieszczeń administracyjno – biurowych prowadzi z tych pomieszczeń na korytarz, następnie do **klatki schodowej nr 2**, klatką schodową na parter, korytarzem do **wyjścia W1** i na zewnątrz budynku.
Alternatywnie: ewakuacja może prowadzić korytarzem do **wyjścia W2** i na zewnątrz budynku.
- Segment nr 4:
 - Oznaczenie wyjść ewakuacyjnych:
 - W4 – wyjście z budynku, elewacja południowa.
 - W5 – wyjście z budynku, elewacja wschodnia.
 - Ewakuacja z zespołów sypialnych z salami zajęć prowadzi na korytarz, następnie korytarzem do **wyjścia W5** i na zewnątrz obiektu.
 - Ewakuacja pozostałych pomieszczeń oraz zaplecza prowadzi na korytarz, następnie do **wyjścia W4** i na zewnątrz obiektu.
- Segment nr 5
 - Oznaczenie wyjść ewakuacyjnych:
 - W6 – wyjście z budynku przy klatce schodowej 1.
 - W7 – wyjście z budynku przy klatce schodowej 2 .
 - Parter: Korytarz na parterze przedzielony drzwiami .
 - Ewakuacja pomieszczeń znajdujących się w części północnej prowadzi na korytarz, następnie do **wyjścia W6** i na zewnątrz budynku
 - Ewakuacja pomieszczeń znajdujących się w części południowej prowadzi na korytarz, następnie korytarzem do **wyjścia W7** i na zewnątrz budynku.
 - Alternatywnie: ewakuacja części północnej może prowadzić do wyjścia W7, części południowej do wyjścia W6.
 - Piętro: Korytarz na piętrze przedzielony drzwiami.
 - Ewakuacja pomieszczeń znajdujących się w części północnej prowadzi na korytarz, następnie korytarzem do **klatki schodowej 2**, klatką schodową drugą na parter, korytarzem do **wyjścia W6** i na zewnątrz budynku
 - Ewakuacja pomieszczeń znajdujących się w części południowej prowadzi na korytarz, następnie korytarzem do **klatki schodowej 1**, klatką schodową 1 na parter, korytarzem do **wyjścia W7** i na zewnątrz budynku.
 - Alternatywnie: ewakuacja części północnej może prowadzić do klatki schodowej nr 2, części południowej do klatki schodowej nr 1.
- Segment nr 6: pomieszczeń części bibliotecznej prowadzi na korytarz, następnie

- po godzinie 15:00 – poziomymi drogami ewakuacyjnymi przez drzwi do budynku nr 5 i **do wyjścia W6** i na zewnątrz budynku.
- Do godziny 15:00 – poziomymi drogami ewakuacyjnymi do budynku 7, do **wyjścia W 8** i na zewnątrz budynku.
- **Ewakuacja na patio nie jest możliwa.**
- Segment nr 7:
 - Oznaczenie wyjść ewakuacyjnych:
 - W8 – wyjście z budynku przy klatce schodowej 1.
 - W9 – wyjście z budynku przy klatce schodowej 2 .
 - Parter: Korytarz na parterze przedzielony drzwiami .
 - Ewakuacja pomieszczeń znajdujących się w części północnej prowadzi na korytarz, następnie do **wyjścia W9** i na zewnątrz budynku
 - Ewakuacja pomieszczeń znajdujących się w części południowej prowadzi na korytarz, następnie korytarzem do **wyjścia W8** i na zewnątrz budynku.
 - Alternatywnie: ewakuacja części północnej może prowadzić do wyjścia W8, południowej do wyjścia W9.
 - Piętro: Korytarz na piętrze przedzielony drzwiami.
 - Ewakuacja pomieszczeń znajdujących się w części północnej prowadzi na korytarz, następnie korytarzem do **klatki schodowej 2**, klatką schodową drugą na parter, korytarzem do **wyjścia W9** i na zewnątrz budynku
 - Ewakuacja pomieszczeń znajdujących się w części południowej prowadzi na korytarz, następnie korytarzem do **klatki schodowej 1**, klatką schodową 1 na parter, korytarzem do **wyjścia W8** i na zewnątrz budynku.
 - Alternatywnie: ewakuacja części północnej może prowadzić do klatki schodowej 1, części południowej do klatki schodowej 2.
- Segment nr 8: Korytarz w budynku przedzielony drzwiami.
 - Oznaczenie wyjść ewakuacyjnych:
 - W10 – wyjście z budynku, elewacja zachodnia.
 - W 11 – wyjście z budynku, elewacja północna.
 - Ewakuacja pomieszczeń w części północnej prowadzi na korytarz, następnie do **wyjścia W 11** i na zewnątrz budynku
 - Ewakuacja pomieszczeń w części południowej prowadzi na korytarz następnie do **wyjścia W 10** i na zewnątrz budynku.
 - Alternatywnie: ewakuacja części północnej może prowadzić do wyjścia W10, części południowej do wyjścia W11.
- Segment nr 9:

- Oznaczenie wyjść ewakuacyjnych:
 - W12 – wyjście z budynku, elewacja zachodnia.
 - W 13 – wyjście z budynku, elewacja północna.
- Ewakuacja pomieszczeń prowadzi na korytarz, następnie do **wyjścia W 12** i na zewnątrz budynku. Alternatywnie ewakuacja może prowadzić poziomymi drogami ewakuacyjnymi do **wyjścia W13**.
- Ewakuacja z podręcznych magazynów sprzętu prowadzi na korytarz, korytarzem do **wyjścia W 13** i na zewnątrz budynku.
- Segment nr 10:
 - ewakuacja z pomieszczeń prowadzi na korytarz, następnie korytarzem do łącznika południowego, łącznikiem południowym do sąsiedniej strefy pożarowej , którą stanowi budynek nr 11, korytarzem do **wyjścia W14** i na zewnątrz budynku.
 - korytarzem do łącznika północnego, łącznikiem północnym do budynku nr 8, korytarzem do **wyjścia W10** i na zewnątrz budynku.
 - **Ewakuacja na patio nie jest możliwa.**
- Segment nr 11:
 - Oznaczenie wyjść ewakuacyjnych:
 - W14 – wyjście z budynku przy klatce schodowej 1.
 - W15 – wyjście z budynku przy klatce schodowej 2 .
 - Parter: kondygnacja parteru przedzielona jest drzwiami
 - Ewakuacja pomieszczeń w części południowej prowadzi na korytarz, następnie korytarzem do wyjścia W15 i na zewnątrz budynku.
 - Ewakuacja pomieszczeń w części północnej prowadzi na korytarz, następnie do wyjścia W14 i na zewnątrz budynku.
 - Alternatywnie
 - ewakuacja może prowadzić do sąsiedniej strefy pożarowej – drzwiami do łącznika południowego w budynku nr 10.
 - ewakuacja pomieszczeń części północnej może prowadzić do wyjścia W15, południowej do wyjścia W14.
 - Piętro: kondygnacja piętra przedzielona jest drzwiami.
 - Ewakuacja pomieszczeń w części południowej prowadzi na korytarz, następnie korytarzem **do klatki schodowej nr 2**, klatką schodową na parter, korytarzem **wyjścia W15** i na zewnątrz budynku.

- Ewakuacja pomieszczeń w części północnej prowadzi na korytarz, następnie do **klatki schodowej nr 1**, klatką schodową na parter, korytarzem do **wyjścia W14** i na zewnątrz budynku.
- Alternatywnie: ewakuacja części północnej może prowadzić do klatki schodowej nr 2, części południowej do klatki schodowej nr 1.
- Segment nr 12: (stanowi składową bloku sportowego) – ewakuacja pomieszczeń prowadzi na korytarz, następnie poziomymi drogami ewakuacyjnymi do **wyjścia W16**.
Alternatywnie ewakuacja może prowadzić korytarzem do wyjścia W17.
- Segment nr 13: Blok sportowy.
 - Parter:
 - Ewakuacja Sali gimnastycznej oraz pomieszczeń socjalny przy Sali (szatnie, sanitariaty) prowadzi na korytarz, następnie korytarzem przez drzwi do **wyjścia W21** i na zewnątrz budynku.
Alternatywnie ewakuacja może prowadzić korytarzem przez drzwi do wyjścia W17 i na zewnątrz budynku.
 - Ewakuacja pozostałych pomieszczeń prowadzi poziomymi drogami ewakuacyjnymi do najbliższych wyjść ewakuacyjnych.
 - Piętro: Ewakuacja pomieszczeń możliwa w dwóch kierunkach. **Decydują osoby prowadzące ewakuacje bloku sportowego.**
 - Poziomymi drogami ewakuacyjnymi do **klatki schodowej nr 1**, klatką schodową na parter, do wyjścia **W18** i na zewnątrz budynku.
 - Poziomymi drogami ewakuacyjnymi do **klatki schodowej nr 2**, klatką schodową na parter, korytarzem do wyjścia **W20**.

Ewakuacja podczas zajęć szkolnych:

Nauczyciel prowadzący grupę uczniów kieruje się do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego zgodnie z opisanymi wyżej kierunkami ewakuacji. Wybór alternatywnej drogi ewakuacji będzie zależał od rodzaju i zasięgu zdarzenia.

Ewakuacja podczas przerwy.

Kierunki ewakuacji **podczas przerwy** dla poszczególnych sal i korytarzy są identyczne jak rozpisane powyżej. Nauczyciele odpowiedzialni za ewakuację poszczególnych obiektów prowadząc uczniów powinni kierować się do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego. Wybór alternatywnej drogi ewakuacji będzie zależał od rodzaju i zasięgu zdarzenia.

Ewakuacja pojedynczej sali lekcyjnej.

Ewakuacja pojedynczej sali lekcyjnej prowadzi na korytarz, następnie w zależności od rozwoju sytuacji:

- Do wyznaczonego dla tej sali wyjścia ewakuacyjnego i na zewnątrz budynku.
- W miejsce bezpieczne, wyznaczone przez Dyrektora Szkoły np. do sali gimnastycznej.

Wyznacza się następujące miejsca zbiórki w czasie ewakuacji:

- Boisko do gry w siatkówkę – Szkoła Podstawowa, Gimnazjum, Wczesne Wspomaganie.
- Boisko do gry w piłkę nożną – Szkoły Ponadgimnazjalne, Szkoły Policealne.

Miejsce zbiórki do ewakuacji może ulec zmianie w zależności od sytuacji i rodzaju zdarzenia oraz warunków atmosferycznych.

Rysunek nr 5. Oznaczenie miejsca zbiórki do ewakuacji.

SYGNAŁ ROZPOCZĘCIA EWAKUACJI:

- Do godziny 15:00 – za pomocą dzwonka elektrycznego dźwięk 5 sekundowy przez okres od 1,5 do 2 minut lub ogłoszony za pomocą ręcznej syreny alarmowej.
- Po godzinie 15:00 - Internaty – za pomocą ręcznych syren alarmowych.

Na ww. dźwięk nie ma wpływu pora dnia ani przerwa w zajęciach.

SYGNAŁ ODOWAŁNIA EWAKUACJI:

- Do godziny 15:00 – za pomocą dzwonka elektrycznego dźwięk 5 sekundowy przez okres od 1,5 do 2 minut lub ogłoszony za pomocą ręcznej syreny alarmowej.
- Po godzinie 15:00 - Internaty – za pomocą ręcznych syren alarmowych.

- Ewakuacja ludzi- jest to zorganizowany sposób opuszczania pomieszczeń, budynków lub terenów zagrożonych przez pożar lub inne miejscowe zagrożenie, które zaistniało lub może zaistnieć.
- Ewakuacja w swoim założeniu jest działaniem zorganizowanym, dlatego też znajomość jej zasad oraz wyrobienie umiejętności praktycznych jest podstawowym problemem bezpieczeństwa.
- W sytuacjach zagrożenia lub zdrowia, działanie pracowników powinno być pozbawione cech improwizacji przypadkowości i paniki-do czasu przybycia jednostek straży pożarnej działania personelu powinny odbywać się według pewnych, ustalonych wcześniej schematów.

Obowiązki osób funkcyjnych na wypadek ewakuacji

Zapewnienie warunków bezpiecznej ewakuacji polega na spełnieniu wymagań technicznych dla dróg ewakuacyjnych oraz przestrzeganiu ustalonych zasad ewakuacji ludzi z obiektów zagrożonych w myśl „ Ustawy o ochronie przeciwpożarowej” z dnia 24.08.1991r. Zapewnienie bezpieczeństwa ludziom przebywającym w budynku należy do właściciela lub zarządcy budynku.

a) Podstawowe obowiązki kierującego akcją ratowniczą

- Dokładne zaznajomienie się z treścią instrukcji bezpieczeństwa pożarowego obiektu.
- Znajomość dróg i wyjść ewakuacyjnych.
- Opracowanie dokładnej procedury alarmowania i ewakuacji z obiektu oraz wyznaczenie osób funkcyjnych.
- Organizacja ewakuacji ludzi, a jeśli to możliwe mienia i zabezpieczenia ewakuowanych przedmiotów.
- Sprawdzenie stanu osobowego ewakuowanych w miejscu wyznaczonym.
- Przekazanie informacji dowódcy straży pożarnej o aktualnej sytuacji pożarowej a w szczególności informacji o :
 - stanie ewakuacji
 - miejscu powstania pożaru
 - zagrożeniach
 - punktach czerpania wody.
- Udzielanie na bieżąco niezbędnych informacji dotyczących obiektu dowódcy straży pożarnej
- Organizowanie zabezpieczenia obiektu i pogorzeliska po zakończeniu akcji.

b) Podstawowe obowiązki pracowników w zakresie ewakuacji:

- Dokładne zaznajomienie się z treścią instrukcji bezpieczeństwa pożarowego obiektu.
- Znajomość dróg i wyjść ewakuacyjnych.
- Znajomość lokalizacji urządzeń przeciwpożarowych (podręcznego sprzętu gaśniczego, hydrantów wewnętrznych, lokalizacji hydrantów zewnętrznych oraz przeciwpożarowego, wyłącznika prądu).

Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji warunków ewakuacji ludzi.

Stosownie do § 17 ust. 2 *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów*, właściciel lub zarządca obiektów, w których cyklicznie zmienia się jednocześnie grupa powyżej 50 użytkowników, w szczególności: szkół, przedszkoli, internatów, domów studenckich, praktycznego sprawdzenia "organizacji oraz warunków ewakuacji należy dokonać - co najmniej raz na rok, jednak w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia rozpoczęcia korzystania z obiektu przez nowych użytkowników. Zgodnie z ww. rozporządzeniem właściciel lub zarządca obiektu powinien powiadomić Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu o terminie przeprowadzenia działań, o których mowa w ust. 1, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

Jednakże

zgodnie z wytycznymi Prezydenta Wrocławia dla jednostek oświatowych praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji celowe jest przeprowadzić dwa razy do roku (raz na półrocze). O planowanym terminie ewakuacji należy powiadomić również Urząd Miejski Wrocławia - Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, ul. Strzegomska 148, 54- 429 Wrocław oraz Komendanta Miejskiego PSP we Wrocławiu.

Procedura ewakuacji z budynku

Lp	Etap	Czynności	Odpowiedzialny
1	Rozpoczęcie ewakuacji	Do godziny 15:00 – za pomocą dzwonka elektrycznego dźwięk 5 sekundowy przez okres od 1,5 do 2 minut lub ogłoszony za pomocą ręcznej syreny alarmowej. Po godzinie 15:00 - Internaty – za pomocą ręcznych syren alarmowych. Na ww. dźwięk nie ma wpływu pora dnia ani przerwa w zajęciach.	Dyrektor lub wyznaczona osoba. Obsługa dzwonka – osoba wyznaczona.
2	Kierowanie ewakuacją	Podejmowanie wszystkich decyzji dotyczących przebiegu ewakuacji	Osoba zarządzająca alarm, a po przybyciu Straży Pożarnej jej dowódca
3	Wezwanie jednostek ratowniczo-gaśniczych straży pożarnej	Zadzwonić na nr 998 lub 112 podając: - swoje stanowisko i nazwisko, - swój numer telefonu, - co i gdzie się pali, - czy jest zagrożone życie ludzkie. Odczekać chwilę na ewentualne sprawdzenie autentyczności zgłoszenia.	Pierwsza osoba, która zauważyła pożar.
4	Przebieg ewakuacji	– Przerwać wszelkie czynności. – Odłączyć źródła poboru prądu. – Zabrać ze sobą dziennik. – Natychmiast wyprowadzić młodzież z klas, z budynku szkoły w miejsca wyznaczone, dokonując wyboru drogi ewakuacji zgodnie z obowiązującym planem ewakuacji, w czasie do 3 minut. – W przypadku napotkania osób postronnych spokojnie poprosić o wspólne opuszczenie budynku. – Po przeprowadzeniu klasy w miejsce zbiórki do ewakuacji, sprawdzić stan osobowy klasy i przekazać dane osobie kierującej ewakuacją	Nauczyciele prowadzący zajęcia z daną klasą w chwili ogłoszenia sygnału alarmowego
		Kierowanie uczniów do wyjść ewakuacyjnych. Uwaga! Uczniowie, którzy zostają ewakuowani podczas przerwy z budynku, powinni ustawić się w miejscu wyznaczonym do ewakuacji wg klas.	Nauczyciele pełniący dyżur na poszczególnych kondygnacjach.
		Ewakuacja osób postronnych – przerwać wszelkie czynności – spokojnie poprosić osoby postronne o wspólne opuszczenie pomieszczenia, – dokonać wyboru drogi ewakuacji zgodnie z obowiązującym planem, – zabrać rzeczy osobiste, – opuścić pomieszczenie prowadząc za sobą osoby ewakuowane.	Pracownicy, w których towarzystwie osoby postronne przebywały w momencie ogłoszenia alarmu
		Wyznaczenie miejsca do ewakuacji	Dyrektor Wyznaczony pracownik, a po przyjeździe Straży Pożarnej jej dowódca.
		W przypadku zaistnienia zagrożenia w pojedynczej sali lekcyjnej – ewakuować uczniów z Sali na korytarz – powiadomić prowadzących zajęcia w sąsiednich salach lekcyjnych, – powiadomić Dyrektora.	Nauczyciel prowadzący zajęcia w sali w której zaistniało zdarzenie

5	Gaszenie pożaru do czasu przybycia straży pożarnej	Gasić pożar przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego	Osoby niezaangażowane w prowadzenie ewakuacji.
6	Przyjazd straży pożarnej	Oczekiwać na przyjazd straży pożarnej przy wjeździe na teren firmy . Przekazać kierującemu działaniami ratowniczymi: - co i gdzie się pali oraz czy zagrożone jest życie ludzkie. - skierować jednostkę w rejon zagrożenia	Wyznaczony pracownik
7	Ewakuacja mienia	Po zakończeniu ewakuacji ludzi przeprowadzić ewakuację wyznaczonego mienia. Mienie ewakuować w kierunku przeciwnym do kierunku rozprzestrzeniania się ognia.	Wyznaczeni pracownicy
8	Zakończenie ewakuacji	Po usunięciu zagrożenia dyrektor lub osoba go reprezentująca za zgodą kierującego działaniami ratowniczymi, zarządza powrót osób do obiektów. W razie przedłużania się czasu trwania działań ratowniczo - gaśniczych, po konsultacji z kierującym działaniami ratowniczymi, Dyrektor może podjąć decyzję odnośnie dalszego dysponowania pracownikami i uczniami. Sygnał odwołania alarmu: Do godziny 15:00 – za pomocą dzwonka elektrycznego dźwięk 5 sekundowy przez okres od 1,5 do 2 minut lub ogłoszony za pomocą ręcznej syreny alarmowej. Po godzinie 15:00 - Internaty – za pomocą ręcznych syren alarmowych. Na ww. dźwięk nie ma wpływu pora dnia ani przerwa w zajęciach.	Dyrektor lub osoba jego reprezentująca Obsługa dzwonka – osoba wyznaczona.

X. SPOSOBY ZAPOZNANIA UŻYTKOWNIKÓW BUDYNKU, W TYM ZATRUDNIONYCH PRACOWNIKÓW, Z PRZEPISAMI PRZECIWPÓŻAROWYMI ORAZ TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI

1. Każdy nowy pracownik przed rozpoczęciem pracy powinien odbyć szkolenie w zakresie ochrony przeciwpożarowej, obejmujące zapoznanie się z niniejszą instrukcją oraz przepisami przeciwpożarowymi odnoszącymi się do stanowiska pracy i terenu placówki, w szczególności dotyczącymi:

- przyczyn powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów,
- zasad zapobiegania pożarom w budynku placówki,
- sposobów alarmowania na wypadek pożaru,
- rozmieszczenia i obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego,
- przewidzianych sposobów ewakuacji ludzi i mienia na wypadek powstania pożaru,
- przewidzianych sposobów postępowania do czasu przybycia jednostek ratowniczo - gaśniczych.

Ramowy plan szkolenia zawiera **załącznik nr 4** do niniejszej instrukcji.

2. Szkolenie przeciwpożarowe jest przewidziane dla zajmowanego stanowiska. Ponowne szkolenie pracowników prowadzi się w przypadkach:
- zmiany funkcji pomieszczeń, urządzeń technicznych lub technologii, powodujących wzrost zagrożenia pożarowego,
 - zmian w zabezpieczeniu przeciwpożarowym,
 - zmiany stanowiska pracy, gdy na nowym miejscu pracy występuje większe zagrożenie pożarowe lub odmienny system zabezpieczenia przeciwpożarowego.
3. Ponadto w ramach szkolenia należy zapoznać pracowników z następującymi aktami prawnymi:
- ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej.
 - *Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.*
4. Fakt zapoznania z treścią Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego oraz przepisami przeciwpożarowymi oraz zobowiązanie do ich przestrzegania pracownik obowiązany jest potwierdzić na oświadczeniu stanowiącym **załącznik nr 1** do niniejszej instrukcji. Ponadto pracownik powinien złożyć podpis na liście osób biorących udział w szkoleniu, stanowiącej

załącznik nr 5 do niniejszej instrukcji. Oświadczenia pracowników powinny być włączone do ich akt osobowych.

5. Dla poszczególnych stanowisk czas i tematyka szkolenia zostały określone w rozporządzeniu *ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI I PRACY z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.*

XI. ZADANIA I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ DLA OSÓB BĘDĄCYCH STAŁYMI UŻYTKOWNIKAMI BUDYNKU

Odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa pożarowego na terenie budynku ponoszą:

- Dyrektor – za całość spraw związanych z ochroną przeciwpożarową.
- Firmy i przedsiębiorstwa wykonujących jakiekolwiek prace na terenie obiektu; pracownicy firmy – zobowiązanie do przestrzegania przepisów w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Do obowiązków Dyrektora należy w szczególności:

- 1) Nadzór nad zapewnieniem osobom przebywającym w budynku możliwości bezpiecznej ewakuacji na wypadek pożaru.
- 2) Rozdział zadań i obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej na podległych pracowników.
- 3) Podejmowanie decyzji dotyczących sposobu realizacji zadań i zapewnienia finansowania potrzeb ochrony przeciwpożarowej dotyczące budynku.
- 4) Zapewnienie przeprowadzenia szkolenia przeciwpożarowego dla pracowników.
- 5) Nadzór nad przygotowaniem budynku do prowadzenia akcji ratowniczo - gaśniczej oraz wyposażenie w podręczny sprzęt gaśniczy.
- 6) Zapewnienie przeglądów, konserwacji i napraw podręcznego sprzętu gaśniczego oraz instalacji przeciwpożarowych.
- 7) Zapewnienie przeglądów instalacji użytkowych w budynku.
- 8) Egzekwowanie przestrzegania przez pracowników postanowień zawartych w niniejszej instrukcji oraz przepisach ogólnych.
- 9) Nadzorowanie dokonywania okresowych analiz stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego.
- 10) Inicjowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę bezpieczeństwa pożarowego.
- 11) Zlecenie określenia sposobów postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
- 12) Współpraca z właściwą terenowo jednostką Państwowej Straży Pożarnej w zakresie określonym przepisami ochrony przeciwpożarowej
- 13) Uczestniczenie w kontrolach przeprowadzanych przez upoważnione organy nadzoru nad ochroną przeciwpożarową.
- 14) Aktualizowanie *Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego*, **co najmniej raz na dwa lata** oraz po **takich zmianach sposobu użytkowania obiektu, które powodują zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.**

Wszyscy pracownicy, bez względu na zajmowane stanowisko powinni:

1. Znać zagrożenie pożarowe występujące w obiekcie i na stanowisku pracy oraz sposoby przeciwdziałania możliwości powstania pożarów.
2. Znać i przestrzegać przepisy przeciwpożarowe, w tym niniejszą Instrukcję.
3. Znać zasady postępowania w przypadku powstania pożaru.
4. Orientować się w rozmieszczeniu podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych a także posiadać umiejętność obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego.
5. Znać warunki przeprowadzenia sprawnej ewakuacji osób i mienia.
6. W razie powstania pożaru brać czynny udział w akcji ratowniczo – gaśniczej i podporządkować się poleceniom kierującego akcją.
7. Brać udział w szkoleniach przeciwpożarowych.
8. Niezwłocznie zgłaszać usterki mogące spowodować pożar osobom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo pożarowe w budynkach.
9. Przestrzegać obowiązujące przepisy zawarte w niniejszej instrukcji.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA

Kodeks Karny i Kodeks Wykroczeń precyzują rodzaje przestępstw i wykroczeń oraz sankcje przewidziane za ich popełnienie w związku z nieprzestrzeganiem zasad ochrony przeciwpożarowej.

Artykuły 136 – 141 Kodeksu Karnego (KK) odnoszą się do osób sprawdzających zdarzenia mające charakter katastrof niosących zagrożenie dla zdrowia, życia ludzi lub ich mienia, w tym niebezpieczeństwa pożaru.

Art. 212 KK odnosi się do przestępstw polegających na uszkodzeniu lub zniszczeniu społecznego bądź cudzego mienia przez podpalenie.

Czyny te są zagrożone karami pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 8 lat.

Ustawa Kodeks Wykroczeń (KW), odnosi się w treści do wielu sytuacji występujących w życiu codziennym. Niektóre jej artykuły stanowią rodzaj ostrzeżenia, a inne wręcz wytyczne racjonalnego, świadomego unikania niebezpieczeństwa pożaru:

„Art. 66

§ 1 Kto ze złośliwości lub swawoli, chcąc wywołać niepotrzebną czynność fałszywym alarmem, informacją lub innym sposobem, wprowadza w błąd instytucję użyteczności publicznej albo inny organ ochrony bezpieczeństwa, porządku publicznego lub zdrowia, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny 1500 złotych”

§ 2 Jeśli wykroczenie spowodowało niepotrzebną czynność, można orzec nawiązkę do wysokości 1000 złotych”.

„Art. 82

*§ 1 Kto nieostrożnie obchodzi się z ogniem lub wykracza przeciwko przepisom dotyczącym **zapobiegania i zwalczania pożarów**, a w szczególności:*

- 1) nie wyposaża budynku w odpowiednie urządzenia lub sprzęt przeciwpożarowy lub nie utrzymuje ich w stanie zdatnym do użytku;*
- 2) utrudnia okresowe czyszczenie komina lub nie dokonuje bez zwłoki naprawy uszkodzeń komina i wszelkich przewodów dymowych;*
- 3) nie usuwa lub nie zabezpiecza w obrębie budynków urządzeń lub materiałów stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru;*
- 4) eksploatuje sposób niewłaściwy urządzenia energetyczne lub ciepłe, lub pozostawia je uszkodzone w stanie mogącym spowodować wybuch lub pożar.*

podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.

Art. 83

§ 1 Kto nieostrożnie obchodzi się z materiałami wybuchowymi, łatwo zapalnymi lub substancjami promieniotwórczymi albo wykracza przeciwko przepisom o wyrobie, sprzedaży, przechowywaniu, używaniu lub przewożeniu takich materiałów, podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.

Art. 143

§ 1 Kto ze złośliwości lub swawoli utrudnia lub uniemożliwia korzystanie z urządzeń przeznaczonych do użytku publicznego, a w szczególności uszkadza lub usuwa przyrząd alarmowy, instalację oświetleniową, zegar, automat, telefon, oznaczenie nazwy miejscowości, ulicy, placu lub nieruchomości, urządzenie służące do utrzymania czystości lub ławkę, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny”.

XII. ZAŁĄCZNIKI DO INSTRUKCJI

Załącznik nr 1 Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego.

Załącznik nr 2 Zezwolenie na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo.

Załącznik nr 3 a Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo.

Załącznik nr 3 b Książka prac spawalniczych

Załącznik nr 4 Program szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Załącznik nr 5 Lista obecności na szkoleniu z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Załącznik nr 6 – protokół z przeprowadzenia ćwiczeń ewakuacyjnych

Załącznik nr 7 - 21 - Plany graficzne.